8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo | Cena 400 lir | Leto XXXVII. Št. 59 (10.881) | TRST, sreda, 11. marca 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

VZPOSTAVITEV DIALOGA MED VZHODOM IN ZAHODOM NE BO LAHKA

SOVJETSKA ZVEZA RAZOČARANA OB REAKCIJAH ZAHODNE EVROPE NA SVOJE MIROVNE PREDLOGE

ZDA trdijo, da bi bil morebiten sovjetsko-ameriški vrh možen šele konec poletja
Moskva napada Bonn - Italijanska KD že zagovarja Reaganove ocene ameriških pobud

WASHINGTON — Po oceni ameriškega državnega tajništva je vrh ZDA - SZ nemogoč pred koncem poletja (zadnje dni julija bo namreč v Ottawi gospodarski vrh Zahoda), vsekakor pa bodo pred njim izčrpna posvetovanja zahodnih zaveznikov.

«Nasprotujemo srečanjem na vrhu za vsako ceno», je včeraj izjavil glasnik ameriškega državnega tajništva William Dyess. «Ne bomo se sestali s Sovjeti, dokler ne bomo z zavezniki ugotovili, kaj hočemo doseči». Glasnik pa je obenem objasnil, da ni Reaganova administracija sprejela nobenega sklepa in trenutno proučuje pisma, ki jih je Brežnjev poslal zahodnim zaveznikom. Še več, Dyess je ponovil ameriško stališče, da bo vse sovjetsko-ameriške odnose pogojevalo obnašanje Sovjetske zveze v svetu. Po Reaganovih besedah bi umik sovjetskih čet iz Afganistana pozitivno vplival na ameriško odločitev, da se sestane s sovjetskimi voditelji.

Če je za Moskvo ameriški odgovor neugoden, so stališča zahodnih zaveznikov na pozive Leonida Brežnjeva še bolj dvoumna. Sovjetska zveza je zato kar prešla v frontalen napad in je včeraj odločno obsodila politiko Zvezne republike Nemčije, kljub temu, da je zahodnonemški zunanji minister Hans Dietrich Genscher v Washingtonu pozval ZDA, naj nadaljujejo v Ženevi razgovore s Sovjetsko zvezo o omejevanju strateškega jedrskega orožja v Evropi. Moskovska «Pravda» je včeraj napisala, da je Zahodna Nemčija vedno pripravljena na omejevanje oborožitve, ko se ta nanaša na druge države, a je nasprotnega mnenja, ko bi morala tudi ona pristopiti k razorožitvi.

Sovjetski napad soupada z včerajšnjim sporočilom Bonna, da bo Hans Dietrich Genscher od 25. do 27. marca obiskal Sovjetsko zvezo. Kremeljske voditelje najbolj moti bonska izjava, da je «zamrznitev nameščanja novih jedrskih raket srednjega dometa v Evropi nesprejemljiva. Za Moskvo je bonska vladna koalicija osvojila teze demokrstjanske opozicije in se je še enkrat vdala zaveznikom preko Atlantika, ki vztrajajo za vsako ceno pri načrtu nameščanja novih ameriških jedrskih raket v zahodni Evropi.

Sovjetska diplomatska ofenziva za vzpostavitev dialoga med Vzhodom in Zahodom je povzročila precejšnje reakcije v skoraj vseh državah atlantskega zavezništva. Italija v tem ni izjema. Glasilo krščanske demokracije «Il Popolo» danes piše, da z zadovoljstvom ugotavljajo v predlogih Leonida Brežnjeva določene premike v primerjavi z zaprtostjo pred pol drugim letom. «Je pa potrebno, trdi današnji uvodnik demokrščanskega glasila, upoštevati, kako se je uokvirila sedanja izredna diplomatsko-propagandna ofenziva Brežnjeva, ki ne išče samo izhod iz diplomatske osamelosti po kabulskih dogodkih, temveč skuša zvrniti odgovornost za Zahod, obdržati pa obenem strateško prednost v Evropi».

Ameriški predsednik Reagan bo lahko zadovoljen s takim italijanskim stališčem, ki ga ne zagovarja samo KD, temveč vse stranke vladne koalicije in liberalci, saj si ne bi mogel pričakovati boljšega in ugodnejšega odziva italijanskih zaveznikov. Prav zato ital. komunisti zahtevajo samostojnejše stališče Italije. Včeraj je načelnik poslanske skupine KPI Di Giulio izjavil, da odgovor na pismo Brežnjeva ni zgolj formalno vprašanje, temveč mora zaobjeti vso italijansko zunanjo politiko v ključnih vprašanjih, ki jih uvaja sovjetski mirovni predlog. «Mislim, trdi Di Giulio, da so sporazumi in politika popuščanja napetosti v našem interesu in ker se bodo ZDA posvetovale z zavezniki o teh vprašanjih, bi morala italijanska vlada uveljaviti tako zamisel med temi posvetovanji». (voc)

Jugoslavija odločno za razorožitev

ŽENEVA — Predstavniki neuvrščenih držav v odboru za razorožitev se odločno zavzemajo, da bi bil celovit program razorožitve sprejet v odboru pred posebnim zasedanjem generalne skupščine ZN o razorožitvi, ki bo prihodnje leto.

Voditelj jugoslovanske delegacije veleposlanik Marko Vrhunec meni, da so dozoreli vsi pogoji, da bo prihodnjega posebnega zasedanja generalne skupščine odbor sestavil besedilo celovitega programa razorožitve.

V tem programu ima največjo prednost jedrska razorožitev. Program bo zajel vse posamezne ukrepe in etape, ki morajo zagotoviti, da bo z njihovim doslednim uresničevanjem postopoma prišlo do splošne in popolne razorožitve pod učinkovitim mednarodnim nadzorstvom.

Sprejetje takšnega celovitega programa akcije bi bilo očiten dokaz, da obstaja tudi politična volja, da ga uresničimo, brez tega, po našem mnenju, ne more biti zavestne in dolgoročne organizirane mednarodne akcije v cilju ustavitve tekme v oboroževanju, je rekel veleposlanik Vrhunec. S tem bi ta program odigral pomembno vlogo pri odpravi obstoječih «dejstev», ki niso dobra in za katere vsi zahtevamo spremembe, je poudaril Vrhunec.

ČE BO PAKISTANSKA VLADA ZAVRNILA NJIHOVE ZAHTEVE

Zračni gusarji so napovedali razstrelitev letala v Damasku

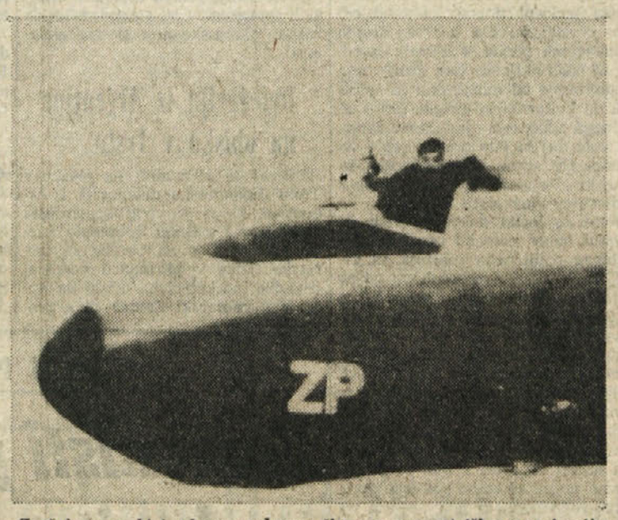

Zračni gusar, ki je skupno z dvema članoma prevratniške organizacije «Zulfikar» preusmeril pakistansko letalo, vihti brzostrelko (AP)

DAMASK — Zračni gusarji, ki so pred desetimi dnevi preusmerili pakistansko letalo in zajeli več kot sto potnikov, so včeraj postavili ultimat: če pakistanske oblasti, do 11. ure danes, ne bodo osvobodile njihovih somišljenikov, ki so zaprti v državnih zaporih, bodo pognali v zrak letalo in vse talce.

Vodja pakistanske delegacije, ki se je skupno s sirskimi oblastmi pogajal z ugrabitelji, bo dokončno grožnjo članov organizacije «Zulfikar» posredoval pakistanski vladi, ki bo morala preučiti najnovejše zahteve teroristov, vendar pa je zelo verjetno, da bo na današnji dan padla končna odločitev o usodi 129 talcev, čeprav je zelo težko reči, če se bo afera srečno iztekla, ali pa bo prišlo do nepotrebnega prelivanja krvi, posledica brezmejnega fanatizma.

Resnici na ljubo je treba povedati, da se doslej pakistanske oblasti niso preveč prizadevale za nenasilni razplet letalske preusmeritve. Številne aretacije iz prejšnjih dni potrjujejo, da so se v Islamabadu odločili za brezkompromisno strategijo. Pakistanci so zavrnili začetne pogoje teroristov, ki so zahtevali izpustitev 90, po novem valu aretacij, pa celo vseh političnih zapornikov. Generalni tajnik obrambnega ministrstva general Rahim Khan je izjavil, da je njegova vlada pripravljena osvoboditi le tiste jetnike, ki niso zagrešili «hudih zločinov», to je ne več kot 30 ali 40 zapornikov.

Še dalje pa je treba upoštevati možnost vojaškega posega posebne enote sirske vojske, ki je takoj po pristanku v Damasku obkolila ugrabljeno letalo. Enota šteje 150 do zob oboroženih vojakov, ki so usposobljeni za tovrstne podvige. Kot znano je pakistanska vlada že predvčerajšnjim napovedala, da bo vsestransko podpirala oborožen nastop predstavnikov sirske vojske. Razvidno je torej, da je stanje v Damasku odprto vsakršni rešitvi, bodisi mirljubni, bodisi nasilni.

Za večjo zmedo so včeraj poskrbeli teroristi sami, ki so nekoliko omilili svoje prvotne pogoje in zahtevali najprej osvoboditev 92 zapornikov, nato le 43, končno pa 52. Zmanjšane zahteve vsekakor potrjujejo domnevo, da so člani skupine «Zulfikar» pripravljeni pogajati se in se potegujejo za čimprejšnjo rešitev afere. Ne nazadnje je treba pripomniti, da so desetdnevni napori prav gotovo zrahljali njihove živce.

Za mirno rešitev letalske preusmeritve se zavzema tudi Francija, ki je na poziv pakistanskega predsednika Zia Ul Haka posredovala pri sovjetskih, afganistanskih in sirskih oblasteh, ki so bile posredno ali neposredno vpletene v afero. Pariški poseg potrjuje domnevo, da se za celotno afero skriva politično ozadje, v katero sta vpleteni obe velesili, ki z velikim zanimanjem spremljata razvoj dogodkov. (ak)

NOVI ZAKULISNI MANEVRI PROTI VLADI

Pomenljivo srečanje Fanfani - Visentini

Po več kot enem letu je predsednik senata tudi sklical svojo strujo na posvet

Amintore Fanfani

RIM — Pretekli četrtek je bilo «vrhunsko» srečanje med predsednikom senata Fanfanijem in predsednikom republikanske stranke Visentinijem. S sestanka, ki je bil seveda «strogo zaupen», ni prišlo nobeno uradno sporočilo. Vest je pa včeraj pronicnila iz krogov predsedstva senata, prav tedaj, ko je v hotelu Midas potekalo zasedanje Fanfanijeve struje «Nuove cronache». Sestanek med Fanfanijem in Visentinijem izzveni pač kot nekaj posebnega. Če je predsednik republikanske stranke v središču politične razprave zaradi že slavnega predloga o vladi strokovnjakov, odtegnjeni nadzorstvu in vmešavanju strank, Fanfanija mnogi označujejo za «močnega moža» Krščanske demokracije, človeka, ki si prizadeva, da bi na daljši rok postal voditelj vlade «javne blaginje».

Kaj sta si ugledna protagonista italijanskega političnega življenja povedala, seveda ni znano. Znano je le, da je pogovor trajal 40 minut, in je mogoče domnevati, da je zadeval primerjavo med političnimi gledišči, ki so po izhodiščih tako narazen, a se danes močno približujejo glede ocene državne politične in institucionalne krize. Kaže, da je v isti smeri potekalo tudi zasedanje struje «Nuove cronache». Fanfanijevci se niso shajali že več kot eno leto in niso razpravljali vsi skupaj o strategiji, ki naj bi jo izvajali tako v odnosu do stranke, kot bolj na splošno do vlade.

Fanfani na sestanku ni spregovoril, navzlic splošnemu pričakovanju. Izjavil je, da je prišel poslušat in napovedal, da bo imel pomemben govor med prihodnjim zasedanjem vsedržavnega vodstva KD, ki bo 20. in 21. t.m. Treba je na omeniti, da so bili prisotni prav vsi fanfanijevci, od Scalfara, ki je srečanju predsedoval, do ministrov Daride in Bartolomeija, ideologa Crescija in ravnatelja strankinega glasila Malfattija. Kolikor je bilo mogoče razumeti, ni manjkalo kritik Forlanijevi vladi, kar ni naključno in prvič združuje fanfanijevce (ki jih imajo za jedro demokrščanske desnice) z Zaccagninijevo levico stranke. Tako oceno potrjuje tudi dejstvo, da nenadna odločitev o sklicanju struje nikakor ni prijala privržencem predsednika vlade Forlanija (ki vsaj formalno pripada struji predsednika senata), ki so zašli v hudo zadrego.

Medtem ko torej kaže, da se politični okvir razkraja v nekakšni popolni omrtvelosti, delujejo nekateri za kulisami, da pripravijo sicer še nejasno alternativo. Navzlic včerajšnjim izjavam Craxija na televizijski politični tribuni, češ da «je Visentinijev predlog že mrtev in mu je že bil poklonjen prvorazredni pogreb», je boj trd in zahrbten. Verjetno bo do vladne krize prišlo šele po glasovanju o referendumih in po junijskih upravnih volitvah, medtem je pa politična nestabilnost popolna.

R. G.

BONN — Po podatkih salvarodske cerkve, ki jih je včeraj navedel šef «Soccorra Juridica» Roberto Cuellar, ki se te dni mudi z Zahodni Nemčiji, je v Salvadorju bilo ubitih 8.660 civilistov. Umore so zakrivili tudi člani vojske in policijske vojaškega režima. Temu številu je treba dodati 4.400 oseb, ki so umrle med bombardiranjem gverilskih naselij.

Strokovni pogovori za sporazum o ribolovu med Italijo in Jugoslavijo

RIMINI — Številne kršitve jugoslovanskih teritorialnih voda (v preteklih tednih so zalotili ducat italijanskih ribiških čolnov, ki so protizakonito ribarili pri Brionih in so jih zato sodišča SFRJ obsodila na občutne globe) so — po poročanju italijanske agencije AGI — ponovno postavile nujnost sporazuma o ribolovu v Jadranskem morju. Konec leta so namreč zapadla dovoljenja italijanskim ribičem, pred dvema mesecema je pa na srečanju med predstavniki obeh vlad v Zagrebu ostalo še nekaj vprašanj, zlasti pravne narave, nerazčiščenih.

Zato so se včeraj začeli v Riminiju razgovori med strokovnjaki Italije in Jugoslavije, ki pripravljajo osnutek sporazuma o skupnem ribolovu v Jadranu, ki predvideva tudi ustanovitev mešanih podjetij. Na politični ravni se bodo pogajanja nadaljevala v kratkem v Benetkah.

PO ENOURNI «OPOZORILNI» STAVKI V LODZU IN SPORU V RADOMU

Jaruzelski in Solidarnost se zavzemata za sporazumno rešitev spornih vprašanj

Predsednik vlade gen. Jaruzelski sprejel voditelja koordinacijskega odbora Solidarnosti Lecha Waleso - Stopa v ospredje spor med oblastmi in krajevnim sindikatom v Szczecinu

VARŠAVA — Včeraj je bila v Lodzu enourna opozorilna stavka, ki so jo krajevni sindikati proglasili v zvezi z odpustom iz bolnišnice notranjega ministrstva petnajstih članov sindikata Solidarnost, med katerimi jih je nekaj soustanoviteljev sindikata. Do stavke je prišlo kljub temu, da sta predsednik državne komisije za koordinacijo samoupravnega sindikata Solidarnost L. Walesa in namestnik predsednika vlade Rakovski pozvala krajevne voditelje Solidarnosti, naj stavko preprečijo. Do stavke pa je prišlo baje zato, ker krajevne oblasti niso hotele zagotoviti, da bi se odpuščeni delavci, ki bi jih sicer sprejeli nazaj v službo, lahko nemoteno udejstvovali na sindikalnem področju

Precej podobno stanje vlada tudi v Radomu, kakih 100 km južno od Varšave, kjer krajevni sindikat Solidarnost zahteva, naj se osvetlijo podrobnosti glede odgovornosti določenih ljudi pri dogodkih junija leta 1976, ko je prišlo do spopadov med demonstranti in policijskimi oblastmi. Tudi sindikalisti iz Radomz so poslali premieru Jeruzelskemu poziv, naj posreduje za rešitev spora.

Končno je sinoči prišlo do toliko pričakovanega srečanja med predsednikom vlade generalom Jaruzelskim in delegacijo novega sindikata Solidarnosti. V večernih urah sta se s predsednikom vlade srečala Lech Walesa ter predsednik krajevnega sindikata v Szczecinu Stefan Jurcik. Istočasno so se ponovno začela pogajanja v Lodzu. Brez dvoma kaže obnova pogajanj na obojestransko voljo, da se napravi konec napetemu položaju in da se upošteva želja generala Jaruzelskega po 90-dnevnem premirju.

Spor v Lodzu je seveda sprožil številna vprašanja. Krajevna komisija Solidarnosti je podpirala protestno akcijo v Lodzu, kar je seveda sprožilo načelno vprašanje: s kakšnimi institucijami in na kakšnih osnovah lahko deluje novi sindikat Solidarnosti.

Mnogo resnejši značaj pa ima spor s krajevnim vodstvom novih sindikatov v Szczecinu. «Tribuna ludu» je včeraj posvetila temu vprašanju poseben uvodnik. Tamkajšnji medtovarniški delavski odbor je objavil 26. februarja sporočilo, v katerem je ostro kritiziral govor prvega sekretarja CK PZDP Stanislava Kanie na 24. konkresu KP SZ v Moskvi. Vodstvo Solidarnosti v Szczecinu spravlja v dvom pravico prvega sekretarja, da govori v imenu celotnega poljskega naroda. Posebno izraža svoje negodovanje zaradi njegove ocene stanja v državi, po kateri naj bi Poljski pretila kontrarevolucija. Te ocene so objavila številna krajevna glasila Solidarnosti in so postala pozneje predmet špekulacij v zahodnem tisku.

Glasilo poljske delavske stranke «Tribuna ludu» obsoja tak način pisanja ter pripominja, da se s tem izkorišča za lastne strankarske koristi ime sindikata «Solidarnosti» in se tako manipulira z večmilijonskim članstvom te organizacije na škodo poljske države. List izraža prepričanje, da ima v današnjem boju za poglobitev socialistične demokracije velik pomen stališče delavcev, ki so včlanjeni v Solidarnosti in ki se zavedajo vloge, ki jo ima Poljska v skupnosti socialističnih držav in značaja PZDP v procesu socialistične obnove.

Iz Moskve pa javljajo, da je dnevnik sovjetskih sindikatov «Trud» objavil članek, v katerem piše, da naraščajoče število delavcev zapušča sindikat Solidarnosti.

Poljski ministrski predsednik Jaruzelski je včeraj sprejel zunanjega ministra Nemške demokratične republike Oskarja Fischerja. Ta je potem izjavil, da spremlja z zaskrbljenostjo poljske dogodke.

LONDON — Severnoirska katoliška aktivistka Bernadette Dewlin, ki je bila hudo ranjena skupaj s svojim možem pri atentatu, ki so ga izvršili pripadniki protestantskih terorističnih enot, se spet poteguje za mesto poslanca v angleškem parlamentu.

Dewlinovo in njenega moža so ranili protestantski teroristi, ki so vdrli v njeno hišo ter jo ranili s sedmimi streli. Življenje njej in ujenemu možu, ki je bil tudi ranjen, je rešil neki angleški vojak.

V teh dneh je umrl Frank Maguire, prijatelj Dewlinove, ki je tako prepustil drugim svoj poslanski sedež za Fermanagh in South Tyrone. Dewlinova se bo sedaj udeležila, čeprav ima nogo še v mavcu, izrednih volitev.

BEOGRAD — V Beogradu je bila včeraj seja predsedstva CK ZKJ. V okviru spremljanja uresničevanja sklepov 15. seje CK ZKJ so bravnavali neatere tekoče naloge in obveznosti organov ter organizacij CK.

PRVI URADNI OBISK ŠEFA BELE HIŠE V TUJINI

Ronalda Reagana dočakali v Kanadi s protiameriškimi manifestacijami

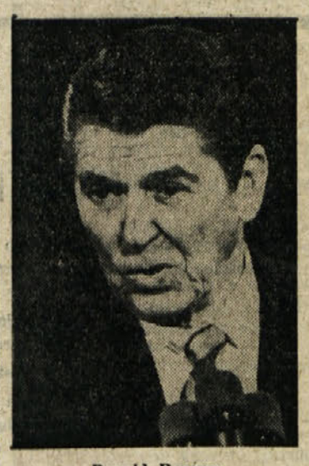

Ronald Reagan

OTTAWA — Prvi dan obiska ameriškega predsednika Ronalda Reagana v Kanadi je potekel v znamenju ostrih protestov proti ameriški politiki še zlasti v Salvadorju. Tovrstne manifestacije so v Kanadi prava redkost, zato je toliko bolj pomembno, da je do njih prišlo prav ob prvem uradnem obisku novega ameriškega predsednika v neki tuji državi.

Nikakor ni naključje, da je prvi Raeganov obisk v tujini prav v Kanadi. Obe državi sta tesno povezani druga z drugo in imata zelo živahne trgovske stike, dober del kanadskega turizma pa prihaja iz Združenih držav. Dokajšnjo pozornost je v Kanadi povzročil Reaganov predlog o ustanovitvi gospodarsko politične zveze med ZDA in Kanado, v katero naj bi kasneje vstopila še Mehika. V Ottawi so predlog sprejeli z veliko mero previdnosti, čeprav niso odločno proti. Bojijo se, da imajo Amerikani nekaj za bregom, se pravi, da so zainteresirani samo za kanadske surovine. To pa prav v trenutku, ko je kanadska vlada trdno odločena opustiti svojo politiko tako rekoč nerazvite države, se pravi samo izvažanje surovin. Tako je sklenila vzeti v svoje roke črpanje petroleja, ki je trenutno za 90 odst. v rokah transnacionalnih družb. Kanadsko pobudo je Reagan sprejel z dokajšnjim negodovanjem in tega ni niti prikril, saj se boji, da bodo ZDA ostale brez pomembnega vira energije. S tem v zvezi je kanadskemu premieru Trudeauju poslal osebno poslanico, ki pa je, ne ve se sicer kako, prišla v javnost. V poslanici napoveduje šef Bele hiše, da bodo ZDA zavzele trdo stališče do vprašanj, glede katerih obstajajo spori med obema državama.

Negodovanje v Kanadi pa so povzročile tudi zadnje Reaganove izjave, češ da so ZDA pripravljene dobavljati orožje afganistanskim upornikom, ki jih je označil kot borce za svobodo, medtem ko salvadorsko osvobodilno fronto dosledno zmerja s plačanci in teroristi. Gre za dvojno merilo, ki večini kanadske javnosti ni pogodu.

TEHERAN — Delegacija držav članic «fronte zavračanja» (Alžirija, Sirija, Libija in Južni Jemen), ki je na obisku v Teheranu, je po izjavah teheranskega radia «uradno podprla Iran v njegovem boju proti Iraku».

V Washingtonu protest ameriških rudarjev

WASHINGTON — Preko 10 tisoč rudarjev ameriških premogovnikov je predvčerajšnjim protestiralo v Washingtonu zaradi sklepa Reaganove administracije, da v okviru črtanja proračunskih izdatkov ukine finančno pomoč 53 bolnišnicam, v katerih se letno zdravi zaradi poklicnih bolezni preko 30 tisoč rudarjev. Podobne proteste drugih kategorij lahko pričakujemo še v prihodnjih dneh, saj bo verjetno že danes ameriški kongres osvojil Reaganove drastične gospodarske ukrepe.

WASHINGTON — Zvezni proračun ZDA, ki ga je predložil novi predsednik Reagan ameriškemu kongresu, predvideva 695,3 milijarde dolarjev izdatkov. Po «klestenju» za skupnih 48,6 milijarde dolarjev, ki zadevajo več kot 200 proračunskih postavk in ukinjajo okrog 300 zveznih programov (predvsem na račun revnih slojev, medtem ko so celo povečani izdatki za vojsko), znaša primanjkljaj le 45 milijard dolarjev. Reagan je slovesno izjavil, da bo na ta način premagal inflacijo in hkrati okrepil gospodarstvo. Pripravljen je pa na nadaljnje zmanjšanje proračunskih izdatkov, če bi to klestenje še ne obrodilo zadostnih učinkov.

SEJA PREDSEDSTVA RK SZDLS

Predlogi o spremembah v ustavi SR Slovenije

Nove določbe o trajanju mandatov bodo stopile v veljavo maja prihodnjega leta

LJUBLJANA — Predsedstvo republiške konference SZDL Slovenije je na včerajšnji seji, ki jo je vodil Mitja Ribičič, preučilo poročilo o javni razpravi o spremembah in dopolnitvah jugoslovanske in slovenske ustave. Te spremembe se nanašajo zlasti na Titovo pobudo o kolektivnem delu, odgovornosti in nadaljnji demokratizaciji družbeno-političnih odnosov. Predsedstvo je docela podprlo predlagane rešitve glede sprememb zvezne ustave, kar zadeva spremembe slovenske ustave pa je na podlagi pobude predsedstva CK ZK Slovenije sodilo, da bi veljalo uvesti pri dolžini mandatov predsednikov organov republike nekoliko drugačne rešitve. Sodilo je namreč, da je enoletna mandatna doba za večino funkcij v republiki prekratka in da zato taka rešitev ne bi zagotavljala učinkovitega dela. Po predlogu predsedstva RK SZDL naj bi mandatno dobo omejili na dve leti z možnostjo ponovne izvolitve. To bi veljalo za predsednike skupščin in predsedstvo republike, ne pa tudi za izvršne svete. Zanje naj bi obveljala sedanja rešitev — torej štiriletna mandatna doba.

Predsedniki izvršnih svetov pri tem ne bi mogli biti ponovno izvoljeni na isto funkcijo, člani izvršnih svetov pa bi imeli možnost enkratne ponovne izvolitve. Glede mandatov vseh drugih, torej samoupravnih organov, direktorjev, pravosodnih organov in ostalih, pa je predsedstvo RK SZDL priporočilo, naj to vprašanje ostane v domeni organizacij samih, seveda v skladu z zakonom o združenem delu in ustavo. Nove določbe glede trajanja mandata naj bi začele veljati z izvolitvijo novih skupščin maja prihodnjega leta. Predloge javne razprave in predloge predsedstva RK SZDL naj bi obravnavali 17. marca na seji republiške konference. (jp)

Močne podražitve bencina, alkohola in cigaret v Angliji

LONDON — Navzlic protestom sindikatov in velikega dela podjetnikov je konservativna vlada gospe Thatcherjeve sklenila še zaostriti svojo recesijsko gospodarsko politiko. Z novimi davčnimi poviški, ki jih predvideva angleški proračun, bo v Veliki Britaniji od petka liter bencina po 965 lir, steklenica whiskyja po 13.500 lir, zavojček cigaret pa bo stal najmanj 2.100 lir.

OB STAVKAH V BOLNIŠNICAH IN JAVNEM PROMETU

Vznemirjenje v javnem mnenju

RIM — Začetek štiridnevne stavke zdravnikov v bolnišnicah, ki sledi že nekajtedenski «beli stavki», je že včeraj močno povečala težave za bolnike, saj je bila prva posledica podaljšanje zdravljenja, odlaganje kirurških posegov, odklanjanje oskrbe v nenujnih primerih. Razmere se pa bodo še poslabšale danes, ko stopijo v stavko zdravniki - anestezisti in (za 4 ure) psihiatri, položaj pa bi postal povsem nevzdržen, če bi zdravniki uresničili grožnjo o razčlenjenih stavkah v posameznih bolnišniških oddelkih, kar bi spravilo bolnišnice v popoln kaos.

Zdravniška združenja so stopila v stavkovno akcijo potem, ko je vlada priznala zdravnikom splošne prakse občutne poviške prejemkov (predsednik republike Pertini pa še ni podpisal zadevnega odloka) in se pritožujejo, da zaslužijo zdravniki v bolnišnicah polovico manj. Enotna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL je od vsega začetka nasprotovala tem poviškom in svarila vlado, da bodo sprožili pravo tekmo v stroki in med strokami, kar so dejstva potrdila. Ob takih razmerah in naraščajočem nezadovoljstvu javnosti se bo danes Forlani sestal z zdravniškimi združenji ob prisotnosti zastopnikov zveze CGIL - CISL - UIL, da skuša najti izhod iz nevzdržnega položaja.

Medtem v najširšem javnem mnenju narašča vznemirjenje zaradi ponavljajočih se stavk pri javnih prometnih sredstvih. V petek bo zopet zavladal kaos zaradi stavke mestnih in primestnih prevozov, katerih osebje se bo vzdržalo dela še za 14 ur v naslednjih dneh, negotovost pa še povečujejo pobude izvensindikalnih «odborov». Hkrati bodo parizirana tudi letališča zaradi stavke pilotov in pa pomožnega osebja (že danes je neki samozvani «odbor za koordinacijo» sklical stavko pomožnega osebja od 14.30 do 16.30.

Položaj je skratka skrajno zaskrbljujoč, o čemer pričajo po eni strani pozivi k čutu odgovornosti enotne sindikalne zveze, ki bo pred koncem meseca dokončno odobrila pravila o samoomejevanju stavk pri javnih prevozih, po drugi pa nastop združenja potrošnikov, ki predlaga nujno ustanovitev «razsodišča» pri Državnem svetu za gospodarstvo in delo, ki naj omejuje stavke pri vseh javnih storitvah.

mnenje

Glasovi KD in PSDI za goriškega fašista

Na ponedeljkovi nočni seji goriškega občinskega sveta se je zgodilo nekaj nezaslišanega: v briško gorsko skupnost je bil za opozicijo proti vsakemu pričakovanju izvoljen predstavnik fašistične MSI. Zanj je poleg predvidenih dveh misovcev in liberalca glasovalo še sedem svetovalcev večinske koalicije, po vsej verjetnosti, če že ne gotovosti, iz vrst Krščanske demokracije in socialdemokratske stranke. Tako je bila s pomočjo prostostrelcev preprečena izvolitev komunista, slovenskega svetovalca Mermolje, za katerega je glasovalo šest svetovalcev KPI. Goriško občino bodo tako v briški gorski skupnosti, na področju katere živi znaten del slovenskega prebivalstva Brd, predstavljali po en predstavnik demokristjanov, Slovenske skupnosti in fašistične MSI.

Gre za dogodek, ki bo nedvomno imel dalekosežne posledice za politične odnose na Goriškem, kjer so že dalj časa aktivno na delu sile, ki si prizadevajo, da bi pozitivne tokove, ki so se razvijali tako v odnosih ob meji kot v odnosih do slovenske narodnostne skupnosti, zavrli in ustvarili ozračje napetosti in nezaupanja. Zdaj se je jasno pokazalo, da te sile niso aktivne samo v proklamiranih desničarskih strankah, pač pa tudi znotraj tistih strank, ki se sklicujejo na demokracijo, ki pa raje podprejo fašističnega kandidata, kot da bi bil izvoljen komunist in še Slovenec povrhu.

Demokratične sile bodo morale iz tega primera potegniti potrebne zaključke, predvsem tiste znotraj same KD, če jim je na tem, da si ohranijo še kaj zaupanja v razne deklaracije, kot v drugih demokratičnih strankah, predvsem tistih, ki vključujejo Slovence, in bolj strniti svoje vrste pred poskusi preusmerjanja goriške politike v desno.

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ

Ponovne grožnje z nasilno zasedbo kmetijskih zemljišč na Kolonkovcu

Nesprejemljivi ultimativni predlogi zadrug, ki hočejo tam graditi ljudske hiše - Priprave za proslavljanje 40-letnice OF - Občni zbor SKGZ bo 24. maja v Trstu - Pozitivna ocena okrogle mize TO SKGZ v Gorici

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na svoji ponedeljkovi seji v Gorici imel na dnevnem redu kopico vprašanj, ki zadevajo tako organizacijo samo, kot vso slovensko narodnostno skupnost. Eno od osrednjih vprašanj se je nanašalo na razlaščanje slovenske zemlje v zvezi z zadnjim dogajanjem okrog zemljišč na Kolonkovcu.

Kot znano, je takoj po prvem incidentu z nasilnim razlastitvenim posegom na Kolonkovcu, stekla intenzivna akcija za sprejemljivo rešitev vprašanja, ki bi zadostila potrebam po ljudskih stanovanjih, istočasno pa zaščitila življenjske interese prizedetih slovenskih kmetovalcev in vse slovenske narodnostne skupnosti, za katero pomeni izgubljanje zemlje izgubljanje osnov za sam narodnostni obstoj. V tej akciji sta se aktivno angažirali predvsem Kmečka zveza in SKGZ pa tudi drugi in kazalo je, da se celotno vprašanje vendarle približuje sprejemljivi kompromisni rešitvi s tem, da se bo pristopilo k reviziji celotnega načrta za ljudske gradnje po eni strani, po drugi pa s tem, da bodo prizadeti lastniki dobili za svojo zemljo vsaj kolikor toliko ustrezno odškodnino. Medtem je tudi tržaški občinski svet sprejel sklep, da prevzame občina nase del bremen za urbanizacijo zemljišč in s tem razbremeni zadruge, ki bodo na Kolonkovcu gradile ljudska stanovanja. Rezultat tega sklepa je bil, da so zadruge predlagale ceno 18.000 lir za kv m zemljišča, obenem pa zagrozile, da je to zadnja cena, ki jo lahko ponudijo in da bodo, če te cene lastniki ne bi sprejeli, zemljišča zasedle s silo.

Izvršni odbor SKGZ je po izčrpni razpravi ugotovil, da predlagana ultimativna cena, spremljana z grožnjo nasilne zasedbe, znova postavlja celotno vprašanje z vso ostrino na dnevni red. Očitno je namreč, da so bili rezultati vseh dosedanjih prizadevanj za rešitev vprašanja minimalni in da bodo zato ponovne grožnje z nasilno zasedbo zemljišč sprožile prav tako reakcijo prizadetih in vse slovenske narodnostne skupnosti, kot so jo ob prvem nasilnem razlastitvenem posegu. Izvršni odbor je zato izrazil svojo zaskrbljenost nad takim razvojem vprašanja, obenem pa potrdil odločno stališče proti nasilnemu razlaščanju brez vsakršnih jamstev tako za lastnike kot za vso skupnost. To stališče se nanaša tudi na druge predvidene razlastitvene posege v zvezi z gradnjami prometnih struktur in drugimi posegi na teritoriju o čemer je razpravljal tudi gospodarski odbor SKGZ.

Zaradi tega je prišlo do sporazuma s Kmečko zvezo za skupno sejo glavnega odbora SKGZ in glavnega sveta KZ, na kateri bosta razpravljali o tem vprašanju in izdelali enotno strategijo nadaljnjega boja za ohranitev kmetijskih površin in za smotrno kmetijsko tem splošno gospodarsko politiko. Obenem je izvršni odbor sklenil nemudoma posredovati pri pristojnih oblasteh v zvezi z možnimi ponovnimi zaostritvami na Kolonkovcu.

V okviru priprav na občni zbor SKGZ, ki je predviden za 24. maj v Trstu, se je izvršni odbor dogovoril za vrsto srečanj s članicami zveze, da sliši za njihove ocene dosedanjega delovanja zveze, za njihove pripombe, predloge in sugestije tako glede zavzemanja stališč do bistvenih vprašanj, s katerimi se soča naša narodnostna skupnost, kot glede same strukture zveze.

Izvršni odbor je na dolgo razpravljal tudi o letošnjih proslavah 40-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte. Seznanil se je s predlogi posebnega štiričlanskega odbora, ki je bil zadolžen, da na osnovi širših predlogov izdela idejni in organizacijski koncept proslav. Izvršni odbor je soglašal tudi z vrsto drugih predlaganih pobud, v katerih izvedbo se bodo vključile tudi druge naše organizacije od mladinskih in športnih do kulturnih in drugih. Želja izvršnega odbora je - je bilo poudarjeno - da naj bi bilo proslavljenje 40-letnice OF odraz najširše možne širine in v tej težnji je izvršni odbor tudi sprejel nekatere sklepe.

Posebno točko dnevnega reda je izvršni odbor namenil pregledu trenutnega političnega položaja na Tržaškem v zvezi z vprašanjem uprav v tržaški občini, tržaški pokrajini in v devinsko-nabrežinski občini. Ugotovil je tesno povezanost v razreševanju političnih medstrankarskih odnosov ,seznanil se je s stališči posameznih strank in z možnimi variantami glede sestave novih večinskih odborov, pri čemer je posebno pozornost namenil devinsko-nabrežinski občini. V zvezi s tem se je ponovno zavzel za edino politično sprejemljivo rešitev, ki je v sestavi večinskega odbora KPI-PSI-SSk, ki bi užival tudi podporo vse slovenske in demokratične italijanske javnosti v občini. Zato je tudi z zadovoljstvom sprejel vesti o premoščanju stališč, ki so doslej preprečevala dogovor v tem smislu.

Izvršni odbor je razpravljal tudi o nekaterih vprašanjih v Beneški Sloveniji, predvsem v zvezi z ustvarjanjem delovnih in stanovanjskih pogojev za vračanje izseljencev ter v zvezi s pripravami za odprtje slovenskih šol v Beneški Sloveniji v pričakovanju ureditve šolskega vprašanja v okviru globalne zakonske zaščite.

V zvezi z nekaterimi vprašanji naše telesne kulture se je izvršni odbor seznanil z dokumentom, ki ga bo odbor za telesno kulturo poslal vsem športnim društvom v zvezi s perečim vprašanjem neslovenskih igralcev v slovenskih društvih in klubih.

Ker bo letos jeseni desetletni popis prebivalstva, je izvršni odbor sprejel predlog o ustanovitvi posebne delovne skupine, ki bo spremljala vse vprašanja v zvezi s popisom in dajala svoje predloge za sprejemanje ustreznih stališč in navodil prebivalstvu.

Nazadnje je izvršni odbor razpravljal še o sobotni okrogli mizi v Gorici o osimskih sporazumih in vlogi Gorice in Nove Gorice pri njih izvajanju, s katero je teritorialni odbor SKGZ za Goriško proslavil 25-letnico SKGZ. Izvršni odbor je ocenil, da je bila okrogla miza pozitivna tako glede udeležbe z italijanske in slovenske strani kot vsebine posegov. Okrogla miza je ponovno pokazala, da so osimski sporazumi potrdili veljavnost politike dobrega sosedstva in obmejnega sodelovanja, ki je na Goriškem zelo razvejano in intenzivno, pokazala pa je tudi na še nerešena vprašanja, ki zavirajo hitrejše uresničevanje raznih aspektov osimskih sporazumov od gospodarskih do zaščite slovenske narodnostne skupnosti.

Radikalci podpirajo Bordonov predlog

Tržaški radikalci podpirajo predlog miljskega župana Bordona, da bi bila prvomajska delavska manifestacija na Trgu Unità in da bi na njej spregovoril tudi slovenski govornik. Tako pravijo v tiskovnem poročilu, ki sta ga podpisali obe radikalni združenji: «XIII maggio» in «Elio Vittorini», in dodajajo, da je radikalna stranka vedno zagovarjala, tako na kulturni, kot na politični ravni pravice vseh etnično - jezikovnih manjšin, ne glede na njihovo številčnost, ali na politična mnenja o njihovi zgodovini. Pri tem se sklicujejo tudi na svoj zakonski osnutek iz 22. oktobra 1976 o zaščiti manjšin, obenem pa omenjajo tudi druge politične stranke, vštevši Listo za Trst (zakonski osnutek Gruber Bencove), ki so se zganile v podporo manjšin.

Trst, ki se ponaša s svojo kozmopolitsko tradicijo in svojo vlogo mostu med Italijo in srednjeevropsko kulturo, je rečeno v tiskovnem poročilu, se mora otresti vseh predsodkov in nezaupanj do slovenske narodnostne skupnosti ter ji zagotoviti popolno pravico, da se javno izraža v svojem jeziku. Treba je zato narediti kakovostni preskok na višjo raven kulturnega, družbenega in političnega življenja.

Delegacija iz Argentine na obisku v Trstu

Včeraj se je mudila na obisku v Trstu diplomatska delegacija iz Argentine, ki jo je vodil argentinski veleposlanik v Rimu Raimondo Martinez. Slednji je na Centru za teoretsko fiziko v Miramaru podpisal pogodbo, po kateri bo prišlo na študij v miramarski Center 10 argentinskih raziskovalcev.

Delegacija se je sestala tudi s predsednikom pristaniške ustanove Zanettijem. Na srečanju so razpravljali o razvoju sodelovanja med tržaškim pristaniščem in Argentino.

Argentinskega veleposlanika in delegacijo sta sprejela podžupan Bassani in odbornik Seri. Po vljudnostnem pogovoru je podžupan izročil gostom kopijo mestnega pečata in zgodovinsko publikacijo.

● **V okviru del** za okrepitev metanske mreže bo Acega napeljala nove cevi v ulicah Fabio Severo, Cologna, Sottoripa, Baieno in del Prato; zaradi tega bo na posameznih odsekih teh ulic veljala prepoved parkiranja ob delavnikih, od 8. do 17. ure.

V BAZOVSKI CERKVI

V petek premiera Mrakove himnične tragedije Proces

V petek, 13. marca, ob 20.30 bo premiera himnične tragedije Ivana Mraka Proces v cerkvi sv. Marije Magdalene v Bazovici. Predstavitev Mraka našemu občinstvu prav gotovo pomeni obogatitev, pomeni širjenje obzorja in poznavanja slovenske literature. Mrak je namreč predstavnik tiste sfere avantgardistov, iskateljev in kovalcev slovenske besede, ki so v povojnem času s svojimi deli pripomogli, da se je slovenska dramatika povzpela na visoko umetniško raven in se postavila tik ob evropsko dramsko literaturo tistega časa.

V himnični tragediji Proces je avtor ob procesu proti Jezusu iz Nazareta prikazal nevzdržno duševno stanje tistih, ki so ga izdali in obsodili, in tako osvetlil notranjo stisko in zlom vseh, ki srečanju z Jezusom niso bili kos. Delo temelji, kakor avtor sam zatrjuje, na osebni tragediji treh različnih osebnosti, Jude, Kajfe in Pilata. Za vse tri je srečanje z Jezusom iz Nazareta usodno, vsak izmed njih se ob svojem srečanju z velikim učiteljem zlomi.

V predstavi nastopajo Anton Petje, Stane Starešinič, Alojz Milič, Stojan Colja, Livio Bogatec in Bogdana Bratuž, delo pa je zrežiral Mario Uršič. Kostume in sceno sta izdelala Marija Vidau in Marjan Kravos. Dramaturško vodstvo je opravil Taras Kermauner.

Pittoni se je sestal s pokrajinsko komisijo za izvajanje Osima

Predsednik posebne deželne svetovalske komisije, ki proučuje vprašanja, ki so vezana z izvajanjem osimskih sporazumov Arnaldo Pittoni, se je včeraj sestal s podobno komisijo tržaške pokrajine. Na sestanku, ki je bil na sedežu deželnega sveta F-JK, so obravnavali razna vprašanja skupnega interesa in se med drugim tudi sporazumeli za sklicanje skupnega sestanka deželne in pokrajinske komisije, na katerem bo sodeloval tudi deželni odbornik Coloni, ki je pooblaščen, da sledi vprašanjem v zvezi z osimskimi sporazumi.

Pisma uredništvu

jasnilo ravnatelja drž. trg. teh. zavoda Žiga Zois

V zvezi s «Pismom uredništvu», ki so nam ga poslali v objavo dijaki zavoda «Žiga Zois» glede nameravane proslave 8. marca in stališča zavodskega sveta, nam je ravnatelj zavoda «Žiga Zois» g. prof. Maks Šah poslal «Pojasnilo» s priloženim pismom, ki so mu ga poslali dijaki 20. februarja t.l. in odgovorom, ki ga je na to pismo dal dijakom zavodski svet, kateremu je ravnatelj poslal prošnjo dijakov v smislu čl. 43 DPR št. 416 z dne 31. maja 1974, zavodski svet pa je o prošnji razpravljal 25. februarja t.l.

Iz pisma dijakov ravnatelju povzemamo bistveno:

«Proslava naj bi bila skupna za vse dijake višjih srednjih šol in naj bi se vršila na stadionu «Prvi maj» in sicer 7. marca zjutraj. Predlagamo, da bi za proslavo izkoristili šolske ure, ki so po zakonu namenjene dijaškim zborovanjem. Zaradi tega prosimo, da bi s to prošnjo seznanili tudi zavodski svet.»

V glavnem naj bi bil program proslave naslednji:

— «Il Canzoniere Triestino» bo zapel nekaj pesmi iz njihovega repertoarja o tematiki ženske (naj bi zapeli tudi slovensko pesem);

— med njihovim koncertom bodo vključene točke slovenske proze in lirike, ki jih bodo posredovali dijaki;

— dijakinja iz učiteljišča bo zapela slovensko pesem s spremljavo skupine, ki je pripravljena sodelovati z nami;

— na koncu naj bi zapel še zborček učiteljišča «A. M. Slomšek».

Na žalost pa se lahko zgodi, da bo treba proslavo iz tehničnih razlogov preložiti na drugi datum. Namreč skupina «Il Canzoniere Triestino» ni gotova, če ji bo uspelo pripraviti program do predvidenega datuma.»

Na koncu izražajo dijaki upanje na pozitiven odgovor.

Na to prošnjo so dijaki prejeli naslednji odgovor (sporočilo):

«Zavodski svet Državnega trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois je na seji 25. februarja 1981 razpravljal o prošnji dijakov, ki prosijo za skupno zborovanje vseh štirih višjih slovenskih šol dne 7. marca 1981.

Zavodski svet odobrava skupno zborovanje in slovenski program, ki ga mislijo izvesti dijaki sami, oziroma v sodelovanju slovenskih ansamblov ali posameznih umetnikov.

To dovoljenje velja izključno za 7 marec. (Podpis tajnika).

Op. ur.: Zaključke v zvezi z gornjim in s pismom dijakov, ki smo ga objavili 6. t.m., prepuščamo bralcem.

Zakaj ni več pustnega rajanja v mestu?

Vljudno prosimo za objavo:

Pust je bolj ali manj veselo za nami in nekateri starši se sprašujemo, zakaj na pustno nedeljo ni bilo nikjer v mestu družabnega srečanja za otroke.

Otroke smo morali peljati v okoliške vasi, v glavnem v gledališče France Prešeren v Boljunec, kjer so, žal, dvorane postale kmalu pretesne, medtem ko so prostori v Kulturnem domu in na štadionu «1. maj» na pustno nedeljo samevali. Nobena naša organizacija ni poskrbela za zabavo na pustno nedeljo za otroke in mladino iz mesta.

Morali bi se nekoliko zamisliti nad tem, da so ravno otroci, ki živijo v mestu najbolj izpostavljeni asimilaciji in raznarodovanju. Zato jim je treba omogočiti ob vsaki priliki, da se srečujejo v slovenskem okolju.

Mar že sami uvajamo načela naše občinske uprave, ki nas hoče na vsak način izriniti iz mestnega središča?

Nekateri starši
(Sladi 27 podpisov)

VČERAJ NA TISKOVNI KONFERENCI

Komunisti predstavili kandidate za krajevno zdravstveno enoto

Tonel, Bordon in Pessato o programskih smernicah enote - Med kandidati številna prisotnost Slovencev

Prihodnjega 23. marca bodo volitve za sestavo skupščine krajevne zdravstvene enote tržaške pokrajine. S tem v zvezi je Tržaška avtonomna federacija KPI priredila včeraj tiskovno konferenco, da bi javnosti predstavila svoje kandidate in bistvene značilnosti programskih smernic, ki naj bi jih upravitelji enote upoštevali za čimbolj učinkovito zaščito zdravja prebivalcev v naši pokrajini. Po uvodnih besedah pokrajinskega tajnika Tonela, je spregovoril Willer Bordon, odgovorni za javne ustanove v okviru tržaške federacije. Poudaril je bistvene značilnosti, ki jih kandidatna lista KPI ima. V njej so komunistični župani, predsedniki rajonskih svetov, občinski svetovalci ter načelniki komunistične skupine v tržaškem občinskem in pokrajinskem svetu. S tako sestavljeno listo, je poudaril Bordon, je zagotovljena tesna povezava med občinsko upravo in krajevno zdravstveno enoto, obenem pa tudi teritorialna povezanost vseh občin v tržaški pokrajini.

Nadaljnja značilnost komunistične liste je tudi številna prisotnost slovenskih kandidatov, ki jih je 12 od skupnih 30. To so Tamara Blažina por. Simoneta, Miloš Budin, Kilijan Ferluga, Josip Guštin, Albin Škerk, Slavoljub Štoka, Marta Ivašić por. Kodrič, Aleš Križman, Stojan Sancin, Ivan Širca, Edvin Švab in Jurij Vodopivec.

Bordon je tudi negativno ocenil kandidatne liste drugih strank in še posebno demokrščansko, saj v slednji ni zaslediti niti enega občinskega svetovalca, niti kandidatov iz okoliških občin. Zato obstoja nevarnost, da bodoča uprava zdravstvene enote ne bo spoštovala načel teritorialne povezanosti in soudeležbe vseh občinskih uprav. Tudi vprašanje res izkušenih upraviteljev ni postransko, saj bo zdravstvena enota upravljala letno več stotin milijard lir, imela pa bo okrog 6 tisoč nameščencev.

O pomenu zdravstvene enote v zaščiti zdravja v najširšem smislu je nato govoril predsednik zdravstvenega konzorcija za tržaško pokrajino Maurizio Pessato. Zdravstvena enota namreč povezuje različne pristojnosti, ki so do sedaj bile povsem ločene. Pri tem pa bo treba skrbeti, je poudaril Pessato, predvsem za učinkovito preventivo in za usklajevanje zdravstvenih in družbenih storitev. Uvajanje zdravstvene reforme, ki jo delovanje zdravstvene enote predstavlja, pa je za komuniste tudi izboljšanje kvalitete storitev in humanizacija zdravstvenih služb, soudeležba zainteresiranih državljanov — glede tega ima KPI konkretne predloge — ter soočanje z operaterji, ki naj bi sodelovali z upravitelji pri izdelavi čimboljših stvarnih načrtov. Ob koncu je Pessato še napovedal, da bo KPI priredila aprila posvet, na katerem bodo komunisti razčlenjeno poglobili to tematiko. (nf)

Ogrevanje dovoljeno do polovice aprila

Proti koncu meseca januarja je vlada izdala dekret, ki določa do kdaj bo dovoljeno ogrevanje v raznih klimatskih conah. V klimatskih conah «D» in «E», v katere sodi tudi mesto Trst s pokrajino, bo ogrevanje dovoljeno do polovice meseca aprila, v nekaterih toplejših klimatskih conah južne Italije pa bo ogrevanje prepovedano že od nedelje dalje

Skupščina uslužbencev ustanove industrijske cone iz Trsta je včeraj proučila zaključke sestanka na deželi, na katerem je bil govor o sindikalnem sporu; do tega je namreč prišlo, ker še ni bil odobren juridični in ekonomski pravilnik osebja; poleg tega so na skupščini proučili predloge izvršnega odbora ustanove in vzeli na znanje obojestransko pripravljenost, da bi čimprej prišlo do odobritve pravilnika. V pričakovanju pozitivnega razvoja sindikalnega spora je skupščina uslužbencev prekinila stavkovne akcije.

Protest sindikatov stanovanjskih upravičencev

Sindikalne organizacije stanovanjskih upravičencev SUNIA, SICET in UIL-Inquilini odločno protestirajo pri deželni in občinski upravi, ker nihče od najemnikov še ni prejel, kljub prošnji, ki jo je naslovil na občinsko upravo, dopolnilnega prispevka najemnini, ki ga predvideva pred dvema letoma sprejeti zakon štev. 392/78. Številne družine, med katerimi jih je največ z nizkimi družinskimi dohodki, čakajo že dve leti kljub temu, da je dežela že prejela finančna nakazila, ki jih mora porazdeliti občinam.

Sindikalne organizacije stanovanjskih upravičencev zato obsojajo počasnost nekaterih organizmov in vabijo deželo in občino, naj izplačata dopolnilne prispevke vsem tistim, ki so vložili prošnje, kakor predvideva zakon o pravičnih stanarinah.

Pesmi ljubezni in Krasa sinoči v Slovenskem klubu

Sinočnji večer v Slovenskem klubu, ki so ga priredili «v veselje in na čast deklet ter žena» — saj je 8. marec še blizu — je skušal povezati ljudsko kulturo in umetniško poezijo na temo ljubezni in Krasa. V tem vsebinskem okviru so imeli glavno vlogo fantje in možje iz Ponikev na Krasu. Ljudsko kulturo v pesmi je namreč posredoval vaški moški zbor, ki zbira pevce iz Ponikev, Dobravelj, Kazelj in Avberja, ter vedno razmršeni in sinjeok Ciril Zlobec, ki je doma iz Ponikev in z domačini preživi veliko svojih dni. Toplo in polno čustvovanje Zlobca — pesnika, se je prepletalo s pesmijo kraških domačinov v živ mozaik, ki je ustvaril zdaj mehko vzdušje, ko sta zaljubljenca popolnoma sama in z odprtim srcem, zdaj zamolklo pripovedovanje kraških borov in burje; živ mozaik, ki je združil ljubezen in naravo, ljudsko in umetniško kulturo in ne nazadnje tržaški kulturni prostor s kraškim onkraj meje. Iz Ponikev so sinoči prinesli s pesnijo «a'dov kruh in teran», tržaški gostitelji pa so po kulturnem sporedu ponudili škedenjske «fancle» in čvrte žlbice. Poskus ustvarjanja novega ozračja in neposredne izmenjave je prav gotovo bil uspeh, saj je domače in prisrčno vzdušje zajelo vse številne obiskovalce, med katerimi pa je bilo — na žalost — malo mladih. (nf)

Zdravniki v bolnicah spet stavkajo

V bolnicah naše dežele so bile včeraj spet znatne težave. Po eni strani zaradi prenatrpanosti, h kateri je v znatni meri pripomogla nenavadno dolgo trajajoča epidemija gripe, ki se, kot znano, letos pojavlja v dveh oblikah — z želočnimi motnjami ali pa z visoko in več dni trajajočo vročino, in seveda z raznimi posledicami, zlasti za starejše ljudi. Po drugi strani pa je k težavam pripomogla obnovitev stavke zdravniškega osebja, ki zahteva višje plače. V našem mestu je bila udeležba stavkajočih okrog 60 odst. Stavka se bo nadaljevala še danes in jutri.

KD o spremijevalcih handikapiranih

V zvezi s še vedno nerešenim vprašanjem spremljevalcev handikapiranih so predstavniki KD v vodstvu Zdravstvenega konzorcija tržaške pokrajine naslovili na predsednika Pessata nujno vprašanje: z njim zahtevajo, naj jih predsednik s pismenim odgovorom seznani s trenutnim stanjem te službe, ker je le 48 operaterjev v rednem delovnem razmerju, kakih štirideset spremljevalcev pa jo opravlja brez dovoljenja pristojnih organov Konzorcija. Predstavniki KD bodo proučili predsednikov odgovor, ustočasno pa si pridržujejo možnost, da prevzamejo potrebne pobude, ki bi jih narekoval njegov odgovor.

Jugoslovanske oblasti zaplenile tržaško ribiško ladjo

V nedeljo zjutraj so jugoslovanske oblasti zaplenile tržaško ribiško ladjo «Orion»; jugoslovanska mornarica je zasačila ladjo in njeno 5-člansko posadko, ko je plula in ribarila v jugoslovanskih teritorialnih vodah. Posadka je do takrat ulovila že približno 50 kg rib. Ribiško ladjo so prisilili, da je pristala v Umagu; posadko so izpustili šele po plačilu 2 milijonov in 373 tisoč lir denarne kazni. Po daljšem času je to prvi primer, da jugoslovanske oblasti ustavijo tržaško ribiško ladjo.

Prispevki

V spomin na Luciana Gustinčiča daruje družina Tomšič 5.000 lir za KD Rovte - Kolonkovec.

Namesto cvetja na grob Luciana Guštinčiča darujeta Ervin in Zorka Mezgec 10.000 lir za KD Rovte - Kolonkovec.

Namesto cvetja na grob Marije Valič por. Cattonaro darujeta Grozdana in Ito Kolerič 5.000 za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na tržaškem ozemlju in 5.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Namesto cvetja na grob Marije Valič por. Cattonaro darujeta Marica Škabar in Alma Reschitz 5.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na tržaškem ozemlju in 5.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V počastitev spomina Štefana Lovrečiča - Stipeta in Emila Regenta - Reggenteja darujeta Tatjana in Jože Koreni 20.000 lir za Dijaško matico.

Dijaki in dijakinje Državnega učiteljišča A. M. Slomšek izrekajo iskreno sožalje Catarini Arcioni ob izgubi drage mame.

Ravnatelj, učno in neučno osebje Državnega učiteljišča A. M. Slomšek izražajo dijakinji Catarini Arcioni najgloblje sožalje ob izgubi matere.

ŠE S PONEDELJKOVE POKRAJINSKE SEJE

Krajevne uprave naj imajo več posluha za žensko problematiko

Z večino glasov sprejeli resolucijo, ki nakazuje vrsto predlogov za konkretnejši pristop k reševanju ženskih vprašanj

Poleg dveh resolucij o kontingentih blaga z znižano davčno obremenitvijo je tržaški pokrajinski svet na ponedeljkovi seji odobril tudi resolucijo komunistične svetovalske skupine o ženski problematiki. Bila je sprejeta s široko večino glasov, saj sta se vzdržala le dva predstavnika LpT, neofašista pa sta glasovala proti.

Orisala jo je svetovalka Perla Lusa, ki je nanizala vrsto nerešenih problemov, s katerimi se morajo ženske dnevno soočati, predvsem pa ugotavljala, da nimajo krajevne uprave dovolj tenkočutnosti in posluha za vsa ta vprašanja. Odobrena resolucija, ki so jo dopolnili z nekaterimi nebistvenimi amandmaji KD zato obvezuje pokrajinski odbor, da sproži v sodelovanju z ženskimi organizacijami občinami, sindikalnimi predstavništvi in drugimi organizacijami informativno kampanjo na vseh ravneh o pravicah, ki jih je ženska dosegla z zakoni, ki ščitijo njeno enakopravnost v družini na delu in v družbi in njeno zdravje. Resolucija nadalje obvezuje pokrajinski odbor, da pripravi raziskavo, ki bi osvetlila analizo pokrajinske gospodarske konference predvsem kar zadeva vprašanja zaposlovanja ženske. Nadalje ga obvezuje, da v sodelovanju s sindikalnimi organizacijami in z deželo pripravi načrt posegov za kvalifikacijo in rekvalifikacijo ženske delovne sile, da bi se tako zvišala ženska zaposlitvena raven, s čemer bi nedvomno prispevali k razvoju kreativne zmogljivosti tržaške pokrajine.

Poleg tega resolucija še obvezuje pokrajinski odbor, da skupno s krajenimi upravami in konzorciji preveri trenutno stanje na področju socialnih služb za zdravje ženske.

Razprava o vsebini resolucije in o ženski problematiki nasploh je bila zelo obširna, v njej pa ni manjkalo nazadnjaških pripomb predvsem s strani Liste za Trst, ki dokazujejo kako gledajo konservativne sile na žensko problematiko in na vsa tista vprašanja, s katerimi se mora ženska dnevno soočati. (as)

● **V nabrežinski knjižnici** bosta jutri ob 18. uri v okviru niza predavanj o bioloških pojavih v tržaškem zalivu predavala Alenka Malej z ljubljanske in Guido Bressan s tržaške univerze. Predavanja prirejata v sodelovanju nabrežinska občina in Laboratorij za morsko biologijo.

PRIMERI SAMOTNIH SMRTI DEL TRŽAŠKE STVARNOSTI

Trst je mesto, ki ima iz leta v leto več ostarelega prebivalstva; ta demografska stvarnost se pri nas odraža tudi v primerih samotnih smrti, ki jih je kronist prisiljen zabeležiti skoraj vsaki dan.

Samo včeraj sta bila v Trstu 2 primera samotne smrti starejših oseb. V Ul. Lago 10 je umrla 60-letna Luisa Reza vd. Zlatič. Našel jo je njen 37-letni sin Giorgio. Ta se je včeraj zjutraj po par dneh zopet odpravil na obisk k materi, ker pa na njegovo trkanje ni nihče odgovoril, je Giorgio s hišnimi ključi, ki jih je imel pri sebi, odklenil stanovanje. V sobi je na postelji našel mater, ki je bila že mrtva. Poklical je Rdeči križ in leteči oddelek kvesture. Zdravnik Rdečega križa je ugotovil, da je nesrečnica izdihnila pred dvemi - tremi dnevi; na kuhinjski mizi so našli nekaj zdravil, ki jih je verjetno vzela, ker se ni počutila dobro. Sin je zdravniku povedal, da je mati bolehala na srcu in je imela tudi sladkorno bolezen, toda šele po obdukciji bodo znani resnični vzroki smrti.

89-letnega Pasqualeja Romana pa so našli šele po petih dneh. Njegova 58-letna hči, ki živi v Ul. Ciamician 22, se je po petih dneh včeraj ponovno oglasila pri očetu v Ul. Rettori 4. Tudi ona je našla zaklenjena vrata in zaskrbljena poklicala gasilce. Slednji so vdrli v stanovanje in na tleh našli mrtvega Romana. Zdravnik Rdečega križa dr. Auro Giassi je v svoje poročilo zapisal, da bo prave vzroke Romanove smrti razkrila šele obdukcija.

Vlada podaljšala rok za davčne olajšave

Lanskega decembra je vlada z dekretom odredila podaljšanje davčnih in carinskih olajšav, ki so v veljavi v tržaški pokrajini. Te olajšave so bile predvidene v dekretu, ki je določal vrsto olajšav za italijanski Jug: zgodilo pa se je, da parlament ni odobril dekreta v predvidenem roku, zaradi česar je ministrski svet z novim dekretom (z dne 8. februarja) podaljšal ta rok do 31. decembra 1981. V roku 60 dni bo moral parlament novi dekret spremeniti v zakon, v nasprotnem primeru bo propadel.

Včeraj tri lažje nesreče na delu

Včeraj popoldne se je ponesrečil med opravljanjem svojega dela 17-letni električar Paolo Perossa iz Ul. Buozzi 10. V bolnico so ga pripeljali z zasebnim avtomobilom; Perossa je izjavil, da se je ponesrečil, ko je pritrjeval lestenec v eni izmed sob otroškega vrtca v Istrski ulici 78. Zaradi poškodb po roki in zloma desnega palca, so ga sprejeli na ortopedskem oddelku, kjer se bo moral zdraviti 30 dni.

Prav tako sta se včeraj lažje poškodovala na delu 19-letni vrtnar Stefano Fonda, ki se je ranil med obrezovanjem drevja v Drevoredu 20. septembra, ter 21-letni zidar Mladen Sculac, ki je nerodno padel v nekem gradbišču pri obalni cesti.

Arheološke najdbe na gradbišču v Starem mestu

Deželna odbornika za načrtovanje in javna dela Coloni in Biasutti sta si včeraj ogledala gradbišče v Ul. Donota, kjer bo avtonomni inštitut za ljudske hiše zgradil 105 stanovanj na osnovi zakona štev. 457/78 ki predvideva načrte za obnovo starih mestnih središč. Dela na gradbišču pa so bila ustavljena, ker so odkrili zanimive arheološke ostanke: pogrebne kapelice s kostnimi ostanki otrok v amforah, ki segajo v prvo ali drugo stoletje ter bronaste kovance iz bizantinske dobe ki so se še kar dobro ohranili

Deželna predstavnika sta sicer pokazala zanimanje za arheološke najdbe, izrazila pa sta zaskrbljenost zaradi možnosti začasnega napredovanja del, medtem ko narašča potreba in povpraševanje po stanovanjih. Odbornika sta na obisku v Ul. Donota vsekakor poudarila važnost pobude o preosnovi dela tržaškega zgodovinskega jedra, kar je odraz take gradbene politike, ki dejansko preprečuje da bi se mesto nesmotrno širilo v okolico, ter pristavila, da gre za pobudo, ki je gotovo med prvimi v državi in ato predstavlja važen poiskus na vsedržavni ravni.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, nono in pranono

ANGELO POŽAR

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 11. marca, ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Katinari.

Žalujoča žena Ida, hči Elvija, sinovi Rihard, Mario in Walter, zet Ivan, neveste Gloria, Dida in Fabrizia, brata Karlo in Ladi, sestra Milka, svakinje, vnuki z družinami in pravnuk Peter

Trst, Innisfail, 11. marca 1981

Žalovanju se pridružuje svakinja Danila z družino.

Dne 10. marca nas je zapustila naša draga

ALEKSANDRA ARCIONI roj. SAKSIDA

Pogreb bo danes, 11. marca, ob 10.30 izpred pokopališča pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo mož Valentin, hčerki Anamarija in Katja ter drugo sorodstvo

Trst, 11. marca 1981

(Pogrebno podjetje Zimolo)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

IVAN MRAK

PROCES

himnična trilogija

Režija MARIO URŠIČ

V petek, 13. marca 1981, ob 20.30 PREMIERA v cerkvi v Bazovici.

V soboto, 14. marca, ob 20.30 ponovitev.

Gledališča

VERDI
Danes, 11. t.m., ob 20. uri (red C) četrta predstava Verdijeve opere «Trubadur». Pojejo Yasuko Hayashi, Linda Vajna, Giorgio Merighi, Juan Pons in Luigi Roni. Orkester in zbor gledališča Verdi, zbor vodi Andrea Giorgi.

AVDITORIJ
Danes ob 18. uri bo na sporedu «Karl Valentin Kabarett» v uprizoritvi Stalnega gledališča dežele Furlanije - Julijske krajine. Režija Giorgio Pressburger. V abonmaju odrezek 3 - red: tretja sreda.

ROSSETTI
Danes ob 18. uri bo na sporedu Pirandellovo delo «Il piacere dell'onestà». Nastopa Alberto Lionello. Režija Lamberto Puggelli. V abonmaju odrezek 6. Rezervacije pri osrednji blagajni. Red: sreda.

Koncerti

Danes, ob 19.15 bo v katedrali sv. Justa koncert ameriškega organista Q. Lana. Izvajal bo Mendelssohn-Bartholdyjeve, Goossenove, Franckove in Bachove skladbe.

Jutri, 12. marca, ob 20.30 bo nastopil basist Darij Zlobec, pri klavirju prof. Tomaž Simčič na koncertu ruskih in italijanskih samospevov in opernih arij, v dvorani Slovenske prosvete v Trstu, Ul. Donizetti 3.

Kino

Ariston 16.45—22.00 «Immacolata e Concetta». Marcella Michelangeli in Ida Di Benedetto. Režija Salvatore Piscicelli.
Eden 17.30—22.00 «Toro scatenato». Robert De Niro. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Ritz 16.00—22.15 «Laguna blu». B. Shields, Christopher Atkins. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Excelsior Zaprto.
Grattacielo 16.30—22.15 «Il bambino e il grande cacciatore». William Holden in Ricky Schroder. Barvni film.
Fenice 16.00 «Californian Playboy». B. Borgh in L. Doay.
Aurora 16.30 «Poliziotto superpiù».
Cristallo 16.30 «Il bisbetico domato». Adriano Celentano.
Vittorio Veneto 16.30 «Hardcore». Peter Boyle. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Capitol 16.00 «Mi faccio la barca». J. Dorelli. L. Antonelli.
Moderno 16.30 «Non ti conosco più amore». M. Vitti, J. Dorelli, L. Proietti.
Lumière 16.00 «Voglio la testa di Garcia».
Mignon 16.00 «Laura, primizia d'amore». Režija D. Hamilton. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Nazionale 15.30 «Condominio erotico». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 14.00 «I vizi sono bagnati». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Radio 15.45 «Le signore del quarto piano». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Volta (Milje) Zaprto.

Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju
Odbor zveze vojnih invalidov NOV v Trstu

prirejata

praznovanje dneva žensk

danes, 11. marca, ob 18. uri v prostorih Odseka za zgodovino pri NŠK, Ul. Petronio 4, Trst

Nastopa Harmonikarski ansambel Glasbene matice - Prosek pod vodstvom L. Kočevar.

Za družabnost bo poskrbel Mirko Maver.

ZAHVALA

Godbeno društvo Nabrežina se zahvaljuje vaščanom, občanom in sodelavcem, ki so kakorkoli pripomogli k dobremu pustnemu uspehu.

Odbor

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU

VABI NA 3. PREDAVANJE

POVEZAVA SLOVENSKIH DEŽEL Z ITALIJANSKIMI V OBDOBJU BENEŠKE REPUBLIKE

iz cikla **Sožitje romanskega in slovanskega sveta ob Jadranu in od Jadrana do Kanina**

PREDAVA UNIV. PROF. DR. FERDO GESTRIN

Danes, 11. marca, ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4

Ob priliki slovenskega kulturnega praznika in desetletnice domačega KD «KRAŠKI DOM» Vas vljudno vabimo na otvoritev razstave slikarja ATILIJA KRALJA jutri, 12. t.m., ob 20.30 v domu «Albina Bubniča» v Repnu.

SODELUJEJO:
— Milko Bambič s predstavitvijo Kraljevih del
— slikar sam z branjem verzov iz svoje narečne pesniške zbirke
— gojenci glasbene šole iz Sežane
— domači pevski zbor «Srečko Kumar»

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 11. marca
KRIŠTOF

Sonce vzide ob 6.25 in zatone ob 18.05 — Dolžina dneva 11.40 — Luna vzide ob 9.35 in zatone ob 23.41.

Jutri, ČETRTEK, 12. marca
GREGOR

Vreme včeraj: najvišja temperatura 10 stopinj, najnižja 6,5 stopinje, ob 18. uri 9,9 stopinje, zračni tlak 1020 mb rahlo pada, brezvetrje, vlaga 80 odstotna, nebo oblačno s slabo vidljivostjo, morje mirno, temperatura morja 8,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Daniele Favretto, Luca Billa, Deborah Verziera.

UMRLI SO: 89-letna Maria Fattuta vd. Miss, 71-letni Carlo Zanini, 89-letna Eugenia Seibel vd. Parsch, 81-letni Angelo Posar, 74-letni Bruno Frausin, 71-letni Fabio Albanese, 89-letna Ljubica Peric vd. Facchi, 76-letna Francesca Saftich vd. Stenta, 73-letna Wanda Bargagna vd. Gori, 70-letna Nives Vetta, 72-letna Natalia Fortuna vd. Arbi, 76-letna Maria Rakuschek, 86-letni Luigi Erman, 72-letni Stefano Bianco, 87-letna Maria Gellicich vd. Deste, 99-letna Antonia Saulig vd. Kersevani, 79-letna Beatrice Troiani vd. Tiragallo, 68-letna Nerina Bonivento, 80-letna Olga Morel vd. Rastocher, 80-letna Carmela Fabris vd. Cervi, 83-letna Emilia Tomasich vd. Parodi, 81-letna Giuseppina Marchesi vd. Petretto, 88-letna Giuseppina Rudes vd. Scherl, 78-letna Maria Valic por. Cattonaro, 69-letni Renato Jelovsek, 80-letna Carmela Bologna por. Moratto.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20.00 do 8. ure tel. 732-627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68-441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: el. 213-137; M'lje: tel. 271-124.

Čestitke

Danes praznuje 88. rojstni dan AMALIJA KANTE iz Praprota. Še na mnoga leta ji želijo sinovi Karlo, Berto, Bruno, Alojz, hčerke Slava, Ida in Ada z družinami.

Profesorici Sari želijo vse najboljše ob rojstvu JOHANCE njeni učenci 1. c razreda osnovne šole na Opčinah.

Včeraj je praznoval rojstni dan MAURO ZONTA. Vse najboljše mu želijo mama, papa, sestra noni, nono, teta Nadja, stric Giorgio in bratranec Igor.

Danes praznuje rojstni dan MIRAN BATIČ iz Lonjerja. Mnogo sreče in zdravja v krogu svojih dragih mu želita teta Kristina in stric Just.

Danes praznuje naša KRISTINA 12. pomlad. Da bi ostala vedno tako pridna v šoli in doma, so želje nonota, none, strica Valterja in družine Berce.

Sara je našemu podpredsedniku Andreju Križniču povila brhko

JOHANCO

Srečnima staršema iskreno čestitajo odborniki ŠD Polet, novorojenki pa želijo vso srečo in zdravja na življenjski poti, ki jo je komaj začela.

Razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev v Italiji bo proslavilo 8. marec - praznik žena v ponedeljek, 16. marca, ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20. Na sporedu so: govor, petje in recitacije. Vabljeni vsi člani in prijatelji društva.

Zveza partizanov ANPI - sekcija Repentabor vabi svoje borce na članski sestanek, ki bo danes, 11. marca, ob 20. uri v Domu Albina Bubniča v Repnu. Spored: razdeljevanje izkaznic in volitve novega odbora.

Prosveta

Gradbeno društvo Prosek obvešča, da bo v soboto, 14. marca 1981 ob 20. uri redni občni zbor društva na Proseku v Soščevi hiši. Vabljeni.

Izleti

VZPI-ANPI Sekcija v Križu, organizira od 21. do 24. maja avtobusni izlet v Beograd preko Bihaća, Drvarja, Jajca in Sarajeva. Cena 160 tisoč lir. Vpisovanje pri tov. Zofi Sedmak, Križ, tel. 220251, kjer boste dobili tudi točen opis potovanja. Prosimo, da se zainteresirani čim prej prijavijo, ker je število prostorov omejeno.

Združenje Union - Podlonjer javlja, da ima še nekaj prostih mest za družinski izlet v Beograd z ogledom mesta in Hiše cvetja. Izlet bo 18., 19. in 20. aprila. Vpisovanje v Ul. Valdirivo 30, vsak dan, razen ob sobotah, od 17. do 19. ure. Telefon 64459.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

OBČINA Dolina vabi zainteresirane, ki bi želeli suplirati v tekočem šolskem letu, kuharje/ce v vrtcih in osnovnih šolah s celodnevnim poukom, naj vložijo na občinskem tajništvu prošnjo na nekolkovanem papirju. Bistveni pogoji — starost med 15. in 35. letom razen olajšav po zakonu in znanje slovenskega jezika.

PRODAM enostanovanjsko hišo s kletjo, garažo, dvoriščem in vrtom Stojan Glavina, Boljunec 140.

OBČINA Dolina išče šoferja z vozniškim dovoljenjem D kategorije za javno službo (začasna zaposlitev). Telefonirati na št. 228-127 od 8. do 14. ure.

IVAN Antonič - Cerovlje je odprl osmico. Toči belo in črno vino.

PRODAM jahto izdelano iz steklene smole (vetroresina) letnik 1970. Jahta je izdelana v Angliji, dolga je 12,70 m, ima en jambor, sedem ležišč, motor perkins shop in je povsem opremljena s krovno opremo za dolge plovbe. Ogled je možen pri L'International klubu v Zeleni laguni pri Poreču. Cena okrog 50.000.000 lir. Vprašajte po Ravari Marku.

SLOVENSKA zadruga išče mlado delovno silo, ki se želi specializirati pri gojenju cvetlic. Zainteresirani naj se osebno javijo na sedežu Kmečke zveze, Ul. Cicerone 8/b, ali telefonirajo na št. 62-754.

OSMICO je odprl Ignacij Štrajn — Križpot 84 (Mačkolje). Toči belo in črno vino.

16-LETNA bitra strojepiska išče zaposlitev. Telefon štev. 228318.

IŠČEM opremljeno majhno stanovanje v okolici Sv. Ivana v najem. Telefonirati v opoldanskih urah na št. 567-367.

OSMICO je odprl Lupinc v Praprotu. Toči belo in črno domače vino.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-460

10. 3. 1981

Ameriški dolar	1032.—
Funt šterling	2260.—
Irski funt šterling	1760.—
Švicarski frank	525.—
Francoski frank	203.—
Belgijski frank	28,50
Nemška marka	481.—
Avstrijski šiling	67.—
Kanadski dolar	860.—
Holandski florint	434.—
Danska krona	152.—
Švedska krona	220.—
Norveška krona	188.—
Drahma	16.—
Mali dinar	28,70
Veliki dinar	28,70

MENJALNICA
vseh tujih valut

OBČINSKO PODJETJE ZA ELEKTRIKO, PLIN IN VODO V TRSTU (ACEGA)

razpisuje javni natečaj za sprejem v službo DVEH ELEKTRIKARJEV, EKIPNIH POMOČNIKOV, ZA ELEKTRIČNI SERVIS

z vpisom v kat. «C 1» po delovnih pogodbah električnih občinskih podjetij.

Udeležijo se ga lahko vsi, **ki so dne 8. marca 1981 izpolnili 18. leto starosti in še ne presegli 35. leta starosti,** razen izjem, ki jih predvidevajo norme.

Interesenti lahko dvignejo razpis natečaja — kjer so med drugim navedeni vsi ostali pogoji — od 7.30 do 13.30 vsak dan pri Personalnem uradu podjetja, v Ul. Bellini št. 1/d, II. nadstropje, soba št. 48 (tel. 68-744, int. 92), kjer bodo dobili tudi vse želene informacije.

Zadnji rok za vložitev prošenj zapade DNE 28. MARCA 1981 OB 12. URI.

GENERALNI DIREKTOR

Trst, 8. marec 1981

NEZASLIŠANO V GORIŠKEM OBČINSKEM SVETU!

Nekateri svetovalci KD in PSDI podprli izvolitev fašista v briško gorsko skupnost

Fašist je potolkel s pomočjo sedmih glasov večinske koalicije, na tajnem glasovanju, komunističnega predstavnika - Odobreni ugovori deželne vlade k lani sprejetemu sklepu o reviziji goriškega urbanističnega načrta

V goriškem občinskem svetu se je na ponedeljkovi seji, tik pred njenim iztekom, nekaj trenutkov pred polnočjo, zgodilo nekaj zares nezaslišanega. Nekateri demokristjanski in socialdemokratski svetovalci so na tajnem glasovanju omogočili fašistu Baiocchiju, da je bil izvoljen, kot svetovalec opozicije, v upravni odbor briške gorske skupnosti. V ta odbor sta bila izvoljena dva svetovalca večinske koalicije, demokristjan Polmonari (dobil je 14 glasov) in Paulin od Slovenske skupnosti (7 glasov). Komunisti so dali šest glasov svojemu kandidatu Mermolji, po vsaki logiki bi bil moral dobiti fašist Baiocchi le tri glasove (dva MSI in enega PLI). Dobil pa je kar deset glasov. S tem je preglasoval komunističnega kandidata in v briški skupnosti bo on zastopal goriško opozicijo. Tako je v upravni organ te gorske skupnosti, v kateri so zastopniki občin v loku od Gorice do Dolenj, prišel prvič fašistični predstavnik. To je še bolj nezaslišano, ker je na tem področju precej slovenskega prebivalstva.

Izid glasovanja je povzročil val protestov. Komunist Coceani je ostro protestiral proti večini, ki se vmeša na tak način v zadeve, ki se tičejo opozicije. Dejal je, da je to hud politični akt, ki bo imel svoje posledice. Fašista dati v tako gorsko skupnost, kjer živijo tudi Slovenci, je nezaslišano. V znak protesta so zaradi tega komunisti zapustili sejno dvorano.

Te proste strelce so ostro obsodili tudi nekateri zastopniki strank večinske koalicije. Demokristjan Tripani je dejal, da ostro obsoja to glasovanje in obžaluje, da so se prosti strelci našli v vrstah njegove stranke. Enako odločen je bil tudi demokristjan Colella. Prav tako sta tako vmešavanje nekaterih svetovalcev večine v zadeve opozicije in dejstvo, da je bil podprt in izvoljen fašist, ožigosala socialist Waltritsch in Bratuž od Slovenske skupnosti, ter dejala, da je tako glasovanje v senci tajnosti nezaslišano. Molčali pa so socialdemokrati, molčal je tudi župan, fašist Coana pa si je zadovoljno mel roke.

Glasovanje je bilo sicer tajno, vendarle so sinoči, po seji svetovalci sklepali, da so za Baiocchija, poleg desničarjev glasovali trije ali celo štirje socialdemokrati in trije ali štirje demokristjani.

Nekateri svetovalci so menili, da je to provokatorski napad iz notranjosti koalicije na sedanjo petstrankarsko koalicijo. Povezovali so tudi to glasovanje z razpravo o urbanističnem načrtu, kjer so težnje nekaterih bile zapostavljene.

Res je, da so nekatere sile in skupine izšle iz razprave o ugovorih deželne uprave sklepu goriškega občinskega sveta o sprejetju revizije urbanističnega načrta premagane. Te sile so v prejšnjih dneh skušale tudi s članki v tukajšnjem italijanskem časopisju spremeniti nekatere odločitve urbanističnega načrta. Na eni strani je socialdemokrate bolelo, da je dežela zavrnila nekatere postavke v urbanističnem načrtu, za katere so se oni v prvi vrsti potegovali. Na drugi pa so nekateri demokristjani hoteli ovreči odločitev prejšnjega občinskega sveta o novem upravno-vodilnem središču mesta na področju južno od spominskega parka. Ob koncu razprave so se načelniki skupin oddaljili iz sejne dvorane, da bi sestavili skupno resolucijo, ki sprejema ugovore dežele, nalaga pa odboru nekatere obveznosti. Tudi to je nekatere med demokristjani in socialdemokrati zbodlo in so se zaradi tega maščevali najprej z že omenjenim tajnim glasovanjem, marsikaj podobnega pa bo najbrž še prišlo.

Nekaj o razpravi o urbanističnem načrtu. Dežela sprejema upravno-vodilno središče mesta. Ugovarja proti zahodni cestni obvoznici tako kot jo je predvidel arh. Costa. Ostal naj bi le del, ki bi povezoval tik nad Sočo štandreški z ločniškim mostom. Ne bi bilo obvoznice med ločniškim in pevmskim mostom, ne bi speljali nove ceste od pevmskega mosta do kazermet. To bi omogočilo tudi gradnjo ljudskih in zadružnih stanovanjskih hiš na področjih ob Ul. Palladio (uršulinke) in ob Ul. Lungo Isonzo. Poleg tega pa je v deželnem ugovoru še nekaj postavk manjšega značaja.

V razpravo so posegli zastopniki vseh strank. Komunist Coceani je dejal, da je očitno, da so v odboru različna gledanja na to vprašanje, kar izhaja tudi iz časopisnih poročil. Dejal je, da bodo sicer komunisti sprejeli mnenje deželne uprave, zahtevajo pa jasno in pravilno izvajanje urbanističnega načrta, odobritev novega gradbenega pravilnika in izvolitev nove gradbene komisije. Socialist Brunello je dejal, da socialisti sprejemajo ugovore dežele, da bo to omogočilo začetek gradnje približno dvesto zadružnih stanovanj. Važno pa bo, kako bo občinski odbor izvajal norme urbanističnega načrta, zato je treba tudi preosnovati občinski tehnični urad. V razpravo so posegli še Bianconi (PSDI), Polmonari in Fornasir ter Piani (KD), Fornasir (PLI), Baiocchi (KD), Piemontijeva (KD). V glavnem so vsi soglašali s tem, da občinski svet sprejme deželne ugovore in pripombe. Piemontijeva pa ni bila všeč lokacijska izbira upravno-vodilnega središča. Zatem so načelniki skupin sestavili skupno resolucijo, ki pa je niso glasovali, ker so bili komunisti iz prej navedenega vzroka zapustili sejno dvorano. Svetovalci so ob koncu seje, odbila je že polnoč, glasovali za sprejetje deželnega ugovora. Resolucijo bodo dali na glasovanje na prihodnji seji, ki bo v torek, 17. marca.

Protestna izjava TO SKGZ za Goriško

Na Goriškem že dlje časa ugotavljamo, da so nekatere oblasti sprejele določene ukrepe in zavzele stališča, ki pomenijo v odnosu do slovenske narodnostne skupnosti korake nazaj in poskuse kaljenja pozitivne klime, ki se je na Goriškem ustvarjala v odnosu do Slovencev. Tudi med nekaterimi silami smo zasledili dvoumna stališča in namigovanja, ki Slovencem niso v prid.

V okvir poizkusov, da se poslabšajo odnosi med slovensko manjšino in italijansko večino na Goriškem spada brez dvoma tudi izvolitev goriškega svetovalca MSI v briško gorsko skupnost. Očitno je, da je sedem svetovalcev večinske koalicije glasovala za misovskega predstavnika, kar pomeni, da so nekateri svetovalci demokratičnih strank izkoristili tajnost glasovanja in tako omogočili, da bo v skupščini briške gorske skupnosti sedel predstavnik MSI.

Teritorialni odbor SKGZ za Goriško ostro obsoja to dejstvo, saj so Brda in njihova okolica kraj, kjer živi veliko Slovencev in kjer so se ljudje odlikovali v antifašistični osvobodilni borbi.

ODMEVI Z OKROGLE MIZE SKGZ

Scarano v Ljubljano na pogovore o HE Solkan

Ali je še možna italijanska udeležba pri izgradnji tega objekta?

V prihodnjih dneh bosta župan Scarano in predsednik skupščine občine Nova Gorica odšla v Ljubljano in se s pristojnimi predstavniki republike pogovorila o možnosti soudeležbe Italije pri nadaljnji izgradnji HE Solkan. Za takšen sestanek sta se prva občana obeh Goric dogovorila po okrogli mizi ob 25-letnici SKGZ v deželnem avditoriju v Gorici, na kateri je med diskusijo bilo zastavljeno vprašanje, če bi se Italija lahko vključila v izgradnjo tega objekta. Ob tem je predsednik Šušmelj pojasnil, da se HE Solkan gradi izključno samo za proizvodnjo elektrike.

Kakor smo v našem listu večkrat poročali, je v fazi načrtovanja in iskanja mednarodnih soglasij italijanska stran zavrnila možnost finančne soudeležbe, ker v tem objektu ENEL ni videl ekonomskega interesa.

Na vprašanje o skupni upravi in uporabi voda Posočja je župan Scarcano odgovoril, da so v mednarodni komisiji za vodno gospodarstvo o tem govorili in da čakajo na jugoslovanski odgovor. Predsednik Šušmelj pa je pristavil, da vlagajo veliko naporov, da bi ta vodni bazen globalno uredili.

Diskutantka, ki je vprašanje zastavila, je izhajala iz skrbi, da vode Posočja niso neizčrpljive in da jih je potrebno smotrno izkoriščati.

V zvezi z izgradnjo avtocest iz Gorice in Trsta do Razdrtega pa je predstavnik republiškega odbora za sodelovanje z inozemstvom Mirošič odgovoril, da gre za huda finančna bremena, ki jih bodo rešili z mednarodnimi krediti.

Delavci Detroita danes pri De Carliju

Delavci obrata Detroit iz Tržiča bodo danes odšli v Trst zahtevat izpolnitev obljube, ki jo je dežela dala v zvezi s krizo v tem obratu. Deželni predsednik Comelli je dejal, da pozna vprašanje, vendar se zanj zanima deželni odbornik za industrijo De Carli. Predviden je sprejem delegacije kovinarske zveze in tovarniškega odbora.

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Francesco Pagliarone, Daniele Vrech, Silvia Castellan, Sara Masotto, Walter Pappalettera, Sara Lippi, Giulio Furios, Paolo Messana, Lara Winzi.

SMRTI: 82-letni upokojenec Guido Primas, 97-letna gospodinja Maria Brisco vd. Policardo, 79-letna upokojenka Amalia Ferrini por. Madama, 88-letni upokojenec Riccardo Luisa, 82-letni upokojenec Jožef Zavadlav, 84-letna Angela Gullin por. Auersperg, 76-letni upokojenec Arrigo Suppani, 69-letna gospodinja Aurora Sturnig, 61-letni upokojenec Emilio Piovesan, 86-letni upokojenec Ruggero Lorenzon, 81-letna upokojenka Giovanna Vosilla, 89-letna upokojenka Lorenza Follo vd. Palliaga, 48-letni kmet Luciano Visintini, 78-letni upokojenec Giuseppe Pettarin, 73-letna gospodinja Vittoria Medeot, 71-letni upokojenec Riccardo Portelli.

OKLICI: obrtnik Alessandro Zanin in uslužbenka Eleonora Palazzo, socialni animator Franco Iurlaro in vzgojiteljica Silvana Carlovich, mehanik Loris Persoglia in uslužbenka Loredana Scabini, delavec Paolo Stacul in študentka Elisabetta Medessi, lekarnar Evangelos Paraschos in profesorica Nadja Nanut, uslužbenec Giovanni Golob in prodajalka Giuseppina Brisco.

POROKE: obrtnik Dario Sbogar in gospodinja Manuela Solinas, delavec Roberto Pigo in uslužbenka Elvezia Sibau, obrtnik Renzo Zoff in prodajalka Giuliana Caucig, industrijski izvedenec Fabio Medessi in prodajalka Manuela Frascarolo, delavec Alessandro Ferelli in bolničarka Erica Zorzut, delavec Romeo Zucchiatti in delavka Mariapia Crachi.

Ob izgubi Marije Primožič vd. Boškin izrekajo uslužbenci podjetja Viviex Viktorju Vižintinu in svojcem iskreno sožalje.

V ORGANIZACIJI ŽENSKIH ODSEKOV

Vrsta družabnosti ob 8. marcu v raznih krajih na Goriškem

Množična udeležba na Vrhu in v Gabrjah - Pestro praznovanje v Štandrežu

Po osrednji proslavi mednarodnega dneva žena, ki je bila v petek zvečer v Gorici, so se podobne prireditve v soboto zvečer zvrstile tudi v številnih krajih na Goriškem. Tako so 8. marec praznovale ženske v Doberdobu, na Vrhu, v Gabrjah, Sovodnjah, Štandrežu in še drugje. V glavnem je šlo za prireditve družabnega značaja, s skupno večerjo in priložnostnim kulturnim sporedom. O tem, kako so svoj praznik počastile Doberdobke smo poročali včeraj, danes objavljamo kratek zapis o družabnostih v drugih krajih.

Na Vrhu je bila družabnost v gostilni Devetak, kjer se je zbralo okrog 70 žensk z Vrha in, kar je še posebej pomembno, so se prireditve udeležile tudi mnoge vaščanke, ki so se že pred leti izselile na Laško, a se še vedno čutijo močno povezane z domačo skupnostjo. Praznovanja se je udeležila tudi delegacija iz Sel na Krasu, bedtem ko je pozdrave domačega prosvetnega društva Danica prinesel prof. Leopold Devetak. Udeleženke je prijetno presenetila delegacija PD Oton Župančič. V priložnostnem govoru je Boža Pižent poudarila vlogo ženske v naši manjšinjski stvarnosti. K prijetnejšemu poteku praznovanja so kajnak pripomogli tudi domači godci.

Na prireditvi, ki je bila v soboto zvečer na sedežu prosvetnega društva Skala v Gabrjah, so bile prisotne skorajda vse ženske iz tega kraja, med temi tudi najstarejša vaščanka, 85-letna Rozalija Grilj vdova Marušič.

Priložnostni govor je imela Klavdija Pahor, medtem ko so za prijetno razpoloženje poskrbeli harmonikarji Glasbene matice pod vodstvom Dorine Kante.

Bilo je tokrat prvič, da so se Gabrke zbrale ob praznovanju 8. marca v tako lepem številu. Pa še to. Za prihodnje leto nameravajo pripraviti za svoj praznik lep in bolj pester kulturni spored. Tako so namreč sklenile ob zaključku sobotne družabnosti.

Sovodenjke so se zbrale na družabnosti v domači gostilni pri Mirotu, kjer sta za veselo razpoloženje skrbela harmonikarja Ivan Milič iz Nabrežine ter domačin Darij Bernardis. Krajši priložnostni nagovor je pripravila Vilma Butkovičeva. Sovodenjke so se zmenile, da se bodo na praznovanje 8. marca prihodnje leto posebej pripravile. Letos je bilo pač precej težav in ovir zaradi zaklačevanja z otvoritvijo Kulturnega doma.

Izgleda, da so najbolj pestro praznovanje 8. marca pripravile ženske iz Štandreža, ki so se v soboto zvečer zbrale na skupni večerji v domu Andreja Budala, poslušale priložnostni govor Nataše Peterin, prijetno glasbo harmonikarja Erika Bense, gojenca šole Glasbene matice ter se sprostile ob uspešno podanem šaljivem prizoru «V frizerskem salonu», ki so ga pripravile članice ženskega zbora. Prosvetno društvo je udeleženkam podarilo cvetje, za posebno darilo pa so poskrbeli člani moškega zbora, ki so zapeli nekaj narodnih.

(Na sliki: udeleženke družabnosti ob 8. marcu, v gostilni Devetak na Vrhu. Foto Mario Devetak.)

SESTANEK NA POKRAJINI

V pripravi srednjeročni načrt gradnje športnih objektov

Menda imamo na Goriškem kar dovolj telovadnic in drugih objektov - Srečanje med deželnim odbornikom Bombenom in predstavniki krajevnih uprav

Na sedežu pokrajinske uprave v Gorici je bilo v ponedeljek srečanje med deželnim odbornikom za športne dejavnosti in turizem Bombenom ter predstavniki krajevnih ustanov glede ugotavljanja stanja in sestave popisa obstoječih športnih objektov v deželi. Srečanja so se poleg odbornika ter deželnih funkcionarjev, arhitekta Veniera in inženirja Cole, ki sta zadolžena za zbiranje gradiva in pripravo študije, udeležili tudi načelnik deželnega urada CONI, Civelli ter načelnik pokrajinskega urada te ustanove, Fornasir.

Deželni načrt za posege na področju gradnje in posodobitve športnih objektov bodo izvedli postopoma. Najprej bodo sestavili popis obstoječih objektov ter ugotovili morebitne pomanjkljivosti. Na tej osnovi bodo potem sestavili srednjeročni deželni načrt posegov ter v ta namen zagotovili tudi finančna sredstva. O stanju v goriški pokrajini je poročal arhitekt Venier, ki je dejal, da smo na Goriškem v ugodnejšem položaju kakor v ostalih predelih dežele. Cilj deželne uprave pa je, da bi v prihodnjih letih skušali odpraviti neskladnosti na tem področju. Ob zaključku srečanja je deželni odbornik Bomben dejal, da bo deželna uprava skušala čimprej zaključiti z zbiranjem gradiva, da bi nato pristopili k izdelavi srednjeročnega načrta posegov na področju gradnje in preurejanja športnih objektov. Vsekakor bodo v prihodnje sklicali še vrsto sestankov s predstavniki krajevnih uprav.

Interni nastop gojencev Glasbene matice

V četrtek je bil v prostorih v Ulici della Croce v Gorici interni nastop gojencev šole Glasbene matice iz Gorice in Sovodenj. Tokrat so se staršem in prijateljem predstavili mlajši gojenci glasbene šole in sicer Emanuela in Agata Koren, Vera Tomsič, Ivana Roner, Sabina Fabbro, Igor Primožič, Sonja Nanut, Valter Peteani, Ana Campagna, Svetlana Primožič, Gemma Kovic, Michela Riggio, Valter, Tanja in Loredana Peteani, Vesna Tomsič, Tanja Hmeljak, Fabio Devetak, Silvia Zazzaro in Fiorenza Ožbot. Čeprav je bil nastop internega značaja, je koncertu kljub temu sledilo lepo število staršev in sorodnikov mladih glasbenih izvajalcev.

Prosveta

Zveza slovenskih kulturnih društev vabi zastopnike zborov in pevce na prijateljski pomenek o Primorski poje danes ob 20. uri v predavalnico v Ulico della Croce 3. Ob tej priliki bodo razdeljene uokvirjene fotografije zborom, ki so sodelovali na lanski reviji Primorska poje, istočasno bomo podali prikaz poteka letošnje revije.

Prosvetno društvo «Naš prapor» vabi jutri, 12. marca, ob 20. uri, v prosvetno dvorano v Pevmi, kjer bo etnograf Naško Križnar predvajal in komentiral nekaj dokumentarnih filmov o ljudskih običajih

BIL JE V KATOLIŠKEM DOMU

OBRAČUN ENOLETNEGA DELA NA OBČNEM ZBORU ZSKP

Društva včlanjena v tej zvezi so lani imela veliko nastopov

V goriškem Katoliškem domu je bil v ponedeljek zvečer 20. redni občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete, ki združuje društva in skupine katoliške smeri, ki delujejo na Goriškem. Glavno poročilo je imel predsednik zveze prof. Kazimir Humar. Orisal je lanskoletno delovanje društev in skupin včlanjenih v to zvezo. Dejal je, da je enoletna bilanca pozitivna. Najbolj uspešna je glasbena in koncertna sezona, pozimi v dvoranah, poleti pa na festivalskih prireditvah. Nekatere prireditve so tudi v sodelovanju z drugimi ustanovami. Uspešno delujejo tudi glasbene šole, iz katerih prihaja naraščaj. Na dramskem področju se udejstvujejo štandrežci in Števerjanci. Manj izrazita je dejavnost na področju predavanj in podobnih večerov.

Precej stikov so imeli, je dejal predsednik ZSKP, s Koroško, s Tržaško in s Slovenijo. Zlasti festival popevke v Števerjanu privlači veliko ljudi od vsepovsod. Imajo tudi več stikov s Furlani in z Italijani, tako v Gorici kot v vsej deželi. Imeli pa so tudi več stikov s slovenskimi rojaki v raznih državah. Letos julija pa bodo imeli v gosteh zbor slovenskih mladincev Korotan iz Clevelanda.

Tajniško poročilo je podala prof. Marilka Koršičeva, zatem so zastopniki društev in skupin podali skupno poročilo. Ponovno so izvolili za predsednika zveze prof. Kazimira Humarja, v odbor pa pridejo avtomatično po trije predstavniki vsakega včlanjenega društva.

Enotna sindikalna organizacija je za četrtek oklicala enodnevno stavko uslužbencev na sodiščih. Zahtevajo namreč izvajanje določil sporazuma od lanskega 24. septembra, v katerem so opredeljeni delovni odnosi, delovni čas, prejemki itd.

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče, danes ob 20. uri J. B. Moliere: Don Juan ali kameniti gost. Predstava za abonma S sreda in izven. Predstava bo v dvorani v Solkanu.

Kino

Gorica

VERDI 21.00 Italijanska gledališka predstava
CORSO 17.45—22.00 «Oltre le grandi montagne». R. Slogan in G. Buk Flawer. Barvni film.
VITTORIA 17.30—22.00 «Delizie erotiche in porno holocaust». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 17.30 — 22.00 «Shining».
EXCELSIOR 16.30—22.00 «Fascination».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Ribe morilke». Ameriški film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Pest velikega zmaja». Hongkonški film.
DESKLE 19.30 «Zadnji kriki iz savane». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italija 10, tel. 84576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Al Redentore, Ul. Rosselli, tel. 72340.

Z ZASEDANJA O PRAVNIH VIDIKIH NAVTIČNEGA TURIZMA NA MONTEBELU

Jadran naj združuje in naj ne ločuje narodov

Italijanski, jugoslovanski in avstrijski predstavniki so zahtevali poenotenje plovnih predpisov - Odsotnost krajevnih upraviteljev

V okviru tržaškega sejma «Nauticamp 81» je bilo včeraj mednarodno zasedanje o pravnih vidikih navtičnega turizma, resnici na ljubo, je bilo zasedanje bolj podobno kaki okrogli mizi, saj je bila udeležba pičla, kljub prisotnim izvedencev iz Jugoslavije in Avstrije. Vzroki takega nezanimanja niso znani, so pa vsekakor čudni, če pomislimo, da so lani na prvem takem zasedanju prav včeraj odsotni krajevni upravitelji zahtevali v bodoče razširitev takih zasedanj in poglobitev tem, da bi navtični turizem tudi v naših krajih priznali kot pomemben faktor v gospodarskem razvoju.

Ob tem je treba pristaviti, da je tudi sama organizacija zasedanja precej šepala, saj so organizatorji stopili v stik le s trgovinskimi zbornicami Avstrije in Jugoslavije, ne pa s pristojnimi navtičnimi organizacijami. Je že res, da je merkantilistična miselnost v Trstu tako močna, da na vsako vprašanje gledajo z že preživelimi stališči.

Mimo tega izpada, zaradi skoraj prazne dvorane na Montebelu, prisotna sta bila le konzul SFRJ Luciano Benolić in poveljnik tržaškega pristaniškega poveljstva kontraadmiral Giovanni Moccia, je bilo zasedanje nadvse zanimivo.

Podpredsednik italijanskega združenja za športno in rekreacijsko pomorstvo (Assonautica) odvetnik Mazza je podal izčrpno poročilo o pravnih problemih navtike z italijanskega zornega kota. Najprej je z zadovoljstvom ugotovil, da je prišlo v zadnjem obdobju tudi v Italiji do bistvenih premikov. Oblasti so končno spoznale, da navtični turizem ni dejavnost za ozek krog izbrancev, temveč zajema široke plasti prebivalstva. Kot prvo je za italijanske razmere pomembno, da so navtični turizem ločili od klasičnega pomorstva in ga sedaj ocenjujejo kot športno in rekreacijsko dejavnost in ne kot pridobitništvo.

Mazza je poudaril, da Italija preživlja prvo turistično krizo, ki bi jo lahko prebrodili, če bi krajevne ustanove, predvsem dežela in osrednja oblast v Rimu spoznali, da lahko prav pomorski turizem omogoči izhod iz krize. Upoštevati je treba, da je že sedaj v Italiji preko 600 tisoč raznih plovil, ki že same po sebi dajejo zaposlitev tisočam. V povojnih letih je bila prehojena dolga pot od sramežljivih začetkov, ko je bilo rekreativno pomorstvo le zabava za izbrance, do danes, ko se že vsi zavedajo, da je navtika najbolj dovršena oblika izrabe prostega časa. Z osemdesetimi leti bi morali stopiti v drugo razvojno dobo italijanskega navtičnega turizma, ko bi morala barka postati dostopna vsakomur, saj nadaljnji razvoj ovira predvsem pomanjkanje ustreznih infrastruktur in ne cene.

Mazza se je tudi dotaknil izključno pravnih vprašanj. V prvi vrsti je poudaril, da je treba odpraviti tisti člen «Ženevske konvencije» iz leta 1956, ki dovoljuje tujim plovilom le enoletno prisotnost v italijanskih teritorialnih vodah. Država dolga leta ni spoštovala tega člena, kar je povzročilo, da se je povečalo število jaht pod tujo zastavo, ki so bile last italijanskih državljanov. Strogo spoštovanje te norme je pred leti odpravilo to nezakonito dejavnost, a je obenem hudo prizadelo vse tiste tuje turiste, ki so hoteli preko zime pustiti svoje jadrnice in čolne v italijanskih pristaniščih. Kaže, da bodo to nevšečnost odpravili z zakonskim dopolnilom, češ, rok enega leta se nanaša izključno na obdobje, ko ladja pluje. Rešitev «po italijansko torej», ki pa bo razveselila severnoevropske turiste.

Podpredsednik «Assonautice» je precej besed posvetil vprašanju nudenja pomoči na morju. V italijanskem sistemu so za to poklicana pristaniška poveljstva, to službo pa lahko vršijo še karabinerji, finančni stražniki, vojno letalstvo in mornarica. Ker vsi ti oddelki rabijo svojo radijsko valovno dolžino, je koordinacija pri reševalnih akcijah skrajno zapletena, da se kaj rado zgodi, da na kraj kakega brodoloma prispejo vsi, kar je seveda nesmotrno. «Assonautica» je zato sprožila pobudo, da bi ob italijanskih obalah namestili radiogoniometrske postaje, ki bi obveščale pristaniška poveljstva o morebitnih brodolomih. Italijansko združenje se namreč ogreva, da bi vsak čoln, vsaka jadrnica, tudi najmlajša imela s seboj aparat za samodejni poziv na pomoč. Naprava je namreč tako majhna, da jo lahko namestimo v vsakem čolnu, obenem je skrajno preprosta, da z njo lahko ravna vsakdo. S tako napravo bi predvsem odpravili zamudno in večkrat neuspešno iskanje brodolomcev, ali celo lažne brodolome, saj se kaj rado zgodi, da svojci sprožijo reševalno akcijo, so se njihovi dragi ne vrnejo v domači pristan, ker so se zasidrali v kakem drugem pristanišču. Po zamisli «Assonautice» bi bilo treba zagotoviti na morju tako službo, kot je že na cestnem omrežju, le reševalna naloga bi ostala v pristojnosti pristaniških poveljstev, ki bi koordinirala reševalne akcije.

Podpredsednik avstrijskega zveznega združenja trgovcev s športno opremo Dobias pa je v svojem poročilu predvsem omenil težave, ki jih srečuje avstrijski turist, ko križari po Jadranu in Sredozemlju. Dobias je zahteval poenotenje predpisov, da bi lahko športna plovila brez zakonskih ovir lahko plula iz ene države v drugo. Vsaka država ima svoje plovne predpise, dovoljenje, ki ga izstavijo avstrijske oblasti ne velja v Italiji in obratno. Obstajajo celo razlike med posameznimi pristaniškimi poveljstvi v razdalji nekaj milj. Avstrijski predstavnik pa je predvsem zagovarjal tako imenovano «čartersko križarjenje». V enem stavku povedano, avstrijske turistične družbe bi rade dajale v najem svoje jahte v teritorialnih vodah Italije in Jugoslavije. Kaj takega pa verjetno ne bo dočakal, saj bi bila taka uzakonitev odstopanje od temeljnega načela, da je pomorski turizem predvsem rekreacija, če ima kdo finančne koristi, pa naj pripadajo tistemu, ki ima tudi stroške z navtičnim turizmom.

In prav ob tem je bil zelo jasen predsednik mednarodnega stalnega odbora za športno in rekreacijsko pomorstvo odvetnik Apollonio iz Dubrovnika. Jugoslavija bo vsestransko razvijala navtiko, a kot del svoje turistične ponudbe. Navedel je, da bodo v prihodnjem petletnem razvojnem načrtu za turizem SRH usposobili kar 5.000 novih privezov, v ta namen pa porabili 500 milijonov dinarjev. Jugoslavija torej ne gleda na navtični turizem kot na elitno dejavnost, temveč stremi, da bi morje postalo dostopno vsakomur. Seveda manjkajo infrastrukture, še vedno se pristojnosti križajo, jugoslovanski predstavnik pa je napovedal, da bodo že pred letošnjo sezono poenotili vse norme in rešili zakonska vprašanja prezimovanja tujih jaht. Apollonio se je zavzel tudi za večje sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo, da bi Jadran postal vez, ki združuje in ne ločuje narodov ob njegovih bregovih. Zavzel se je, da bi s skupnimi napori ovrednotili rekreacijski prostor, ki ga predstavlja Jadran, saj je bilo na tem področju storjenega bore malo.

To so v bistvu vprašanja, ki so prišla na dan med včerajšnjim zasedanjem na razstavišču na Montebelu. Ob tem lahko poudarimo, da je bila pobuda hvalevredna, ne sme se pa omejiti na «kampanijski ukrep», besedam morajo slediti dejanja. Pot od načelnih izjav do praktičnega uresničevanja pa je vse predolga. Potrebni so še tesnejši in pogostejši stiki med odgovornimi raznih držav, ki jim je Jadran poleti drugi dom, da se odpravi ozka grla v spoštovanju upravičenih gospodarskih interesov. Navtika je navsezadnje zadnja turistična dejavnost, ki ima ogromne možnosti razvoja, ne da bi nepopravljivo posegla v človekovo okolje.

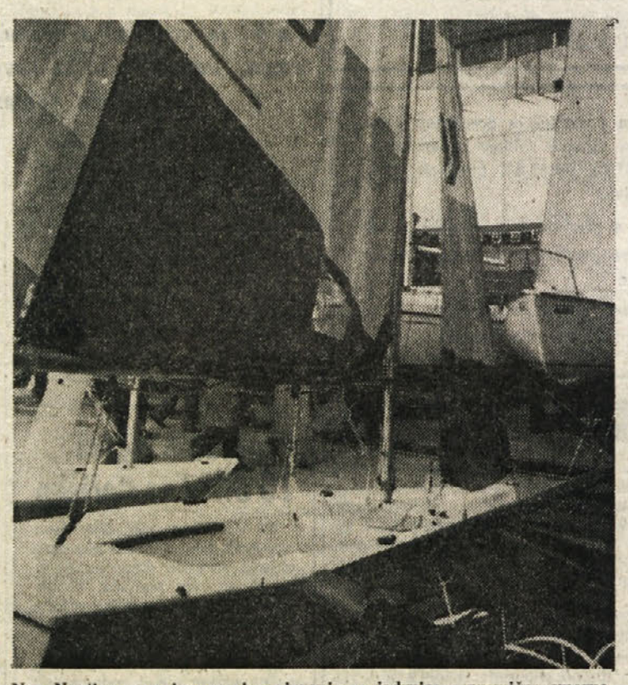

Na «Nauticampu» je precej zanimanja za jadrnice s premično smerno ploskvijo

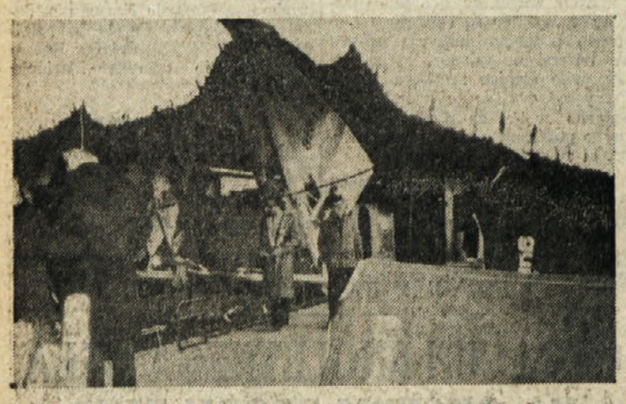

Jadralna deska je še vedno kraljica vseh navtičnih sejmov

TRŽAŠKI VELESEJEM
TRG DE GASPERI 1
nauti camp 81
7.-15. marca
5. RAZSTAVA NAVTIKE, PRIKOLIC IN OPREME ZA KAMPIRANJE
URNIK: 15,30-20 (sob. in ned. 10-20)
Vstopnina: 2.000 lir
znižana: 1.500 lir

AVTOMOBIL IN ČLOVEK

Piše: I. FISCHER, V. TAVČAR

TAGORA IN MURENA - AVTA ZA PETIČNEŽE

Tagora sodi med vrhunske avte, kar zadeva udobje, murena pa je športni trisedežnik z vrhunskimi dosežki

OUARZAZATE — Na prašnih in ozkih maroških cestah se od začetka januarja podi kakih petdeset najnovejših Talbotovih modelov «tagore» in «murene». Tagora je največji, najdražji, najmočnejši model francoske hiše, avto, ki bi se moral postaviti po robu najbolj prestižnim modelom drugih evropskih avtomobilskih hiš, medtem ko je «murena» naslednica znane «bagheere». Gre za trisedežnik, ki ga v zadnjih različicah poganjata 2,2-litrski in 1,6-litrski motor. Murena je športni kupe, ki je namenjen dokaj ozkemu delu evropskega tržišča in še je vprašanje, kako bo Talbotu uspela prodaja, saj je model izredno športnega značaja z izrednimi pospeški, odlično lego na cesti, z dobrimi zmogljivostmi in zmerno žejen, vendar pa precej drag. Koliko bosta nova Talbotova avta veljala v Italiji, še ni znano, za primerjavo lahko povemo samo, da velja murena 1600 v Franciji 62.000 francoskih frankov, močnejši model pa devet tisoč frankov več. To pa je že cena, za katero lahko imate porsche 924. Predvidevanja za prodajo v Italiji so dokaj skromna: računajo namreč, da bodo v začetku plasirali na italijanskih tržiščih kakih 2000 modelov letno, od tega veliko večino različice s 1600-kubičnim motorjem, ki bo za italijanskega kupca, spričo 35-odstotnega davka, ki bremeni modele z motorjem nad 2000 kubiki, mnogo bolj interesanten.

Drugi avto, ki so ga Francozi predstavili novinarjem v Maroku je «tagora». V Italiji bo na prodaj v treh različicah in sicer od konca aprila. Serijsko je najbolj prestižni Talbotov avto opremljen z 2200 kubičnim štirivaljnim motorjem (označili so ga s siglo GLS), s šestvaljnim 2664-kubičnim motorjem (zanj velja oznaka SX) in z 2304-kubičnim štirivaljnim dizlom, ki so mu dodali še turbinski polnilnik (tagora TD). Slednji motor je tisti, ki že poganja peugeot 505 turbodiesel, medtem ko šestvaljni bencinski motor poganja recimo najmočnejši Volvov model in še nekatere druge. Avto je dolg 4,63 m, širok 1,81 m, tehta obilnih 1300 kg in je serijsko opremljen z vsem, kar lahko olajša vožnjo, od servovolana, do servozavor, električnih šip, vzglavnikov na prednjih sedežih, s samodejnimi varnostnimi pasovi, s celo vrsto kontrolnih luč, s širokimi gumami in tako dalje.

O zmogljivostih in tehniških značilnostih bomo vsekakor pisali v eni prihodnjih številk, ko bodo morda znane tudi cene za Italijo.

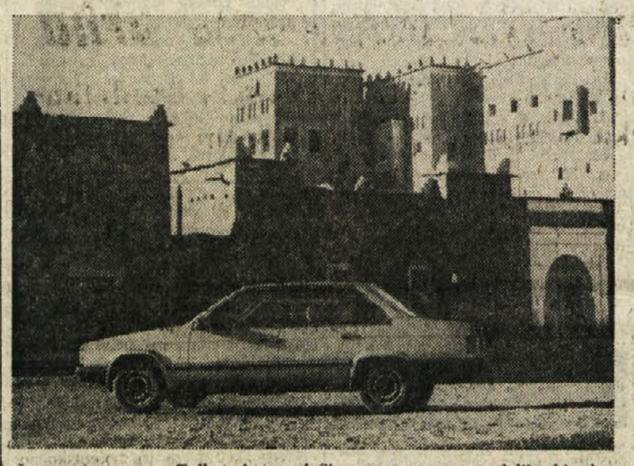

Čeprav je tovarna Talbot, kot prej Simca, znana po modelih, ki niso dragi, se je sedaj, odkar so ustanovili skupno družbo s Citroenom in Peugeotom, odločila tudi za izdelavo prestižnega modela, saj sta ga tako Citroen kot Peugeot že imela. Tako se je rodila tagora SX, ki jo poganja šestvaljni 2600 kubični motor

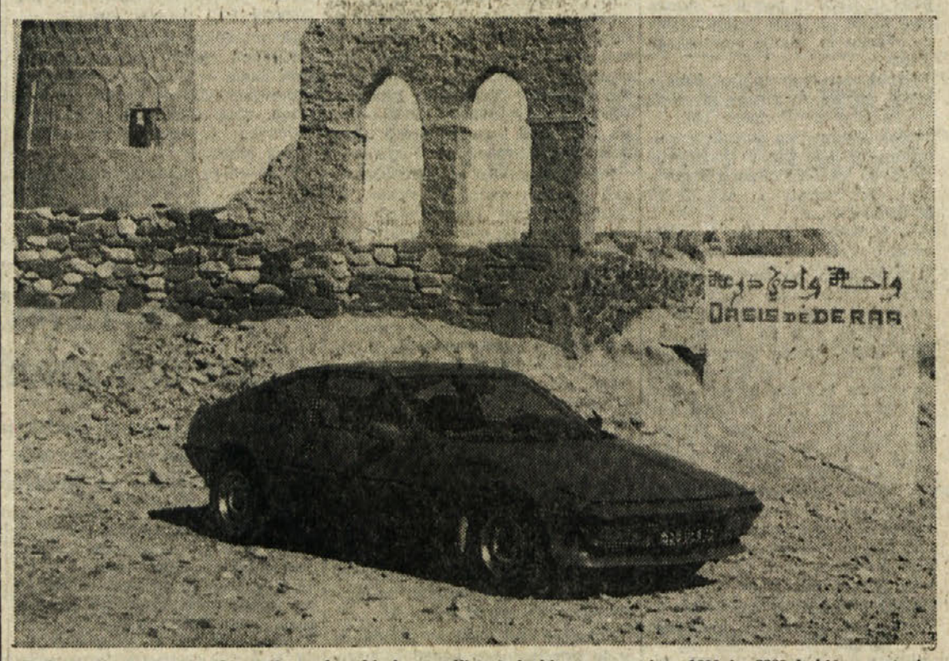

Talbotova murena je trideseženik z vrhunskimi zmogljivostmi, ki ga poganjata 1600 in 2200 kubična motorja

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Intervju o znanosti
13.00 Umetnost v mestih
13.30 DNEVNIK
14.00 A kot Andromeda
14.30 Danes v parlamentu
14.40 Šolska vzgoja o prometnih pravilih
15.15 Kvartet
16.30 Happy days - TV film
17.00 Dnevnik 1 - Flash
17.05 3, 2, 1 . . . stik! Capitan Futuro, risanka
18.00 Šolska vzgoja
18.30 Problemi gospoda Rossija
19.00 Italijanske kronike
19.20 «Medici di notte» - TV film
19.45 Almanah in vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Dallas
21.35 Kino Francisa Coppole
22.10 Športna sreda Ob koncu Dnevnik. Danes v parlamentu

Drugi kanal

12.30 Dnevnik 2 - Za in proti
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Šolska vzgoja
14.00 Popoldan
14.10 Bedniki, po romanu V. Hugoja
15.25 Šolska vzgoja
17.05 Popoldan Program za mladino
17.30 Risanka
18.00 Šolska vzgoja
18.30 Iz parlamenta in Dnevnik 2 - Športne vesti
18.50 Programi pristopanja
19.05 Dober večer z . . . Alice in Elen Kessler
19.45 Dnevnik 2
20.40 Anna Kuliscioff, TV nadalj.
21.35 TV film iz serije «Zdravo Debbie»
22.00 Politična tribuna
Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

Tretji kanal

19.00 Dnevnik 3
19.35 Nekoč je bila . . . prestolnica
20.05 Šolska vzgoja: Ime in priimek
20.40 «Scandalo al sole», film Igrajo: Richard Egan, Dorothy Mc Guire, Sandra Dee
22.50 Dnevnik 3

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.20 in 10.00 TV v šoli
17.40 Poročila
17.45 Zbis - peli so jih mati moja: Mlada Breda
18.00 Velike razstave, kulturno-dok. serija
18.30 Obzornik
18.45 Galerija opernih značajev: Mešetarji in ženitni posredniki
19.15 Risanka
19.24 TV nocoj
19.26 Žrno do zrna
19.30 Dnevnik in Vremenska slika
20.00 Film tedna: Bela vročica, ameriški film
21.50 Film o varnosti v cestnem prometu
21.55 V znamenju
22.10 Veleslalom za evropski pokal

Koper

17.30 Ponovitev filma
19.00 Visok pritisk
19.30 Aktualna tema
20.00 Risanke
20.15 Stičišče
20.35 Popolni zločin, film Igrajo: Philippe Leroy, Elga Andersen
22.00 Dnevnik danes
22.10 Umetnostno drsanje: Harword - CM

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah: gospodarsko uveljavljanje tržaških Slovencev; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert: Glasba skozi stoletja; 10.45 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole; 11.30 Bežežka; 11.40 Zimzelene melodije; 12.00 Pod Matajurjan; 12.30 Melodije od vsepovsod; 13.20 Zborovska glasba: Naši zbori; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Otroški kotiček: Iz zakladnice slovenske mladinske literature; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Nikolaj Vasiljevič Gogolj: «Mrtve duše» - 2. del; 15.00 Nove plošče; 16.00 Slovenska literatura v Italiji; 16.15 Po poklicu jazzar; 17.10 Mi in glasba: Mladi izvajalci - Z revije Zveze cerkvenih pevskih zborov; 18.00 Iz sveta umetnosti: Dvignjena zavesa, gledališki trenutek doma in drugje; 18.40 Priljubljeni motivi.

KOPER
(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.20 Horoskop; 8.32 Operni protagonisti; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Poje Lucio Dalla; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je . . .; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Mozaik; 11.00 Kim; 11.35 Lahka glasba; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Iz Rima s simpatijo; 14.15 Mala diskoteka; 14.33 Jugoslovanski motivi; 15.00 Turistični napotki; 15.15 Folk glasba; 15.45 Mini juke box; 16.00 Jezikovna pravila; 16.10 S simpatijo; 16.32 Crash; 16.55 Pismo iz . . .; 17.00 Lestvica LP; 17.32 Plošče; 18.15 Orkester in zbor Gene Page; 18.32 Muratti music; 19.15 Poje Ivo Patiera; 19.45 Nasvidenje jutri.

KOPER
(Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poročila; 6.05 Jutranji koledar; 6.37 Kinospored; 7.15 Najava sporeda; 13.00 Pregled dogodkov, najava sporeda; 13.05 Spored mladinske zborovske glasbe; 13.40 Melodije na tekočem traku; 14.00 Jugoslovanska pop scena; 14.37 Glasbeni notes; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Po samoupravni poti; 16.10 Vaš telefon, naš mikrofon in narodnozabavna melodija na vaš telefonski klic 25-888; 16.30 Primorski dnevnik; 16.45 Zabavna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 6.30 Ob zori diskretno; 7.25 Kakšna glasba!; 8.40 Včeraj v parlamentu; 8.50 Glasbeni trenutek; 9.00 Radio anch'io 81; 11.00 Štiri četrtine; 12.03 Vi in jaz 81; 13.25 Kočija; 13.30 Ulica Asiago Tenda, oddaja z občinstvom; 14.03 Oddaja z Annabello Ceriani; 14.30 Knjižna diskoteka; 15.03 Rally; 15.30 Popoldanski spored; 16.30 Glasbeni program; 17.30 Patchwork, za mlade poslušalce: Star gags, Modne novosti, glasbena kombinacija; 18.20 Sexy West, glasbeni kabaret; 19.30 Resnični vtisi; 20.00 Doma in drugod, radijska drama; 20.48 Glasbeni trenutek; 21.03 Nagrada 33, kviz in glasba; 21.30 Izmenjava mnenj; 22.00 Kurt Weill: radijska priredba; 22.30 Evropa z nami: Goethejeva Italija; Danes v parlamentu, Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Dnevi; 9.05 Trije umori za policistko Rovetta, radijska priredba - 3. nad.; 9.32 Radio 2 - 3131; 11.32 Tisoč popevk; 12.10 Deželni programi; 12.45 Corrado dva, kviz; 13.41 Sound-Track, glasba in kino; 15.00 Radio 2 3131 - II. del; 16.32 Disko klub; 17.32 Mali, stari svet, roman; Čas glasbe; 18.32 Amerika! Amerika!; 19.57 Razprava petih; 20.40 Glasbeni prostor; 22.00 Nočni čas; 22.20 Parlamentarna panorama.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.05 Z radiom na poti; 9.40 Turistični napotki; 10.05 Rezervirano za . . .; 11.35 Znano in priljubljeno; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo...; 14.25 Glasba po željah; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri!; 16.00 «Loto vrtiljak»; 18.00 Zborovska glasba; 18.15 Naš gost; 18.30 Odskočna deska; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Veseli planšarji; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Johannes Brahms: Kvintet v h-molu; 21.05 Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere «Falstaff»; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Jazz pred polnočjo; 0.05 Nočni program.

BRANKO BABIČ

NAČELO SE PREVERJA V PRAKSI

6.

Tako avtor prehaja v poglavje, kjer govori o preseženih nasprotjih in mnogih sporazumih med vodstvom KPI za severno Italijo in KPS. Pri tem navaja številna pisma, poročila, dokumente, včasih res težko «čitljive», ker jih deloma izbira in prireja v prid svojih tendenc. Vendar pa se da iz njih razbrati smisel in vsebina, ki govori o nujnosti sodelovanja dveh osvobodilnih gibanj, tako na političnem, organizacijskem in vojaškem področju. Dosežen je bil načelen sporazum, da se razprava o konkretnih mejah ne načenja, da pa se prizna sklep AVNOJ kot načelna odločitev Slovencev in Hrvatov o združitvi s svojim matičnim narodom. To načelo je bilo vnešeno v vse sporazume med vodstvom KPS in KPJ ter CLNAI.

Na osnovi teh načelnih sporazumov je bilo med IX. korpusom in vojaškim vodstvom garibaldinskih enot dogovorjeno, da se te lahko formirajo na operacijskem področju IX. korpusa, ki je tem enotam dolžan nuditi vso pomoč, tako v oborožitvi, kadrih, oskrbi s hrano in z vsem drugim, kar je v dani situaciji možno in potrebno. Operativno pa morajo biti podrejene poveljstvu IX. korpusa. Tako so bile ustanovljene Tržaška brigada in druge enote, ki so svoje operacije usklajevale z enotami IX. korpusa. Ravno tako je po potrebi prihajalo do skupnih operacij slovenskih enot z garibaldinskimi v Furlaniji.

Ta duh sodelovanja je sprožal mnoge pobude z obeh strani. Radio in tisk jugoslovanskega osvobodilnega gibanja sta široko popularizirala sodelovanje dveh osvobodilnih gibanj, pozivala na skupen boj za uničenje nemškega okupatorja in fašizma, na borbeno enotnost in utrjevanje bratstva med italijanskimi in jugoslovanskimi narodi. CLNAI (narodnoosvobodilni odbor za sev. Italijo) je izdal proglas italijanskemu prebivalstvu Julijske krajine, da se vključuje v osvobodilni boj in skupaj z jugoslovanskimi partizani prežene okupatorja in osvobodi deželo.

V Julijsko krajino je prišel Vincenzo Bianco — Vittorio kot predstavnik nacionalnega vodstva KPI za dogovarjanje in usklajevanje akcij s KPS oziroma KPJ. Federacijam KPI — Trsta, Gorice, Vidma — je poslal zaupno pismo, v katerem napoveduje skorajšnjo osvoboditev Julijske krajine po jugoslovanskih četah in poziva italijanske komuniste, naj mobilizirajo najširše množice za osvoboditev dežele in naj se zavzamejo za priključitev Julijske krajine Jugoslaviji (Pismo avtor v celoti prinaša).

Longo in Secchia, člana vodstva KPI, ki sta tedaj delovala v severni Italiji, sta za časopis «La Nostra Lotta», organ KPI za severno Italijo, napisala «Pozdrav našim jugoslovanskim prijateljem in zaveznikom», v katerem pozivata komuniste in antifašiste Julijske krajine, naj sprejmejo «Titove vojake kot osvoboditelje in graditelje novih odnosov sožitja in bratstva ne samo med jugoslovanskimi narodi, temveč med vsemi narodi in ustvarjalce nove demokracije, nastale v ognju narodnoosvobodilne vojne.»

Vsebina pisma Vittoria in pozdrav Longa in Secchie sta bila potrjena na srečanju Togliattija in Kardelja v Bariju. Na osnovi poročila Vittoria in razprave s Kardeljem, je Togliatti poslal pismo Vittoriu, v katerem pravi, «da so ta stališča dogovorjena z Jugoslovani in izražajo ne samo moja mnenja, temveč tudi vodstva partije, s katerim sem se posvetoval» in da je treba sprejeti Titovo vojsko in s tem preprečiti, da bi prišlo do angleške okupacije in razorožitve partizanov.

Palante v celoti ali skoraj v celoti objavlja te zanimive dokumente. Za to zasluži priznanje.

Tržaški CLN je v celoti zavračal ta stališča. Tudi tržaška federacija KPI pod vodstvom Frausina je imela razerve na stališča nacionalnega vodstva KPI in CLNAI glede zasedbe Julijske krajine po jugoslovanski vojski in njene priključitve Jugoslaviji. Tako piše Palante, kar je bilo tudi res.

Bolj ko se je bližal konec vojne, bolj je postajalo jasno, da je uresničitev naših nacionalnih zahtev v zvezi z Julijsko krajino ogrožena in odvisna le od naših moči in sposobnosti mobilizirati vse sile za dosego naših pravic. V Evropi je šel razvoj v smeri krepitve konservativnih sil, anglo-ameriške sile so si prizadevale, da bi preprečile zmago jugoslovanske narodnoosvobodilne vojne in ljudske revolucije. S Stalinom smo že prej bili v sporu, ker se ni strinjal z našo revolucijo. V južni Italiji pod okupacijo anglo-ameriške vojske, se je ob podpori zasedbenih oblasti ponovno vračala na oblast stara konservativna meščanska garnitura z vsemi atributi imperializma.

Zopet je segala po Julijski krajini, po «naravnih mejah» Italije, pridobljenih z londonsko kupčijo. Izgledi, da bi v Italiji zmagale napredne ljudske sile, so naglo kopneli. KPI se je verjetno tudi po direktivah Stalina, ki je zaradi svoje strategije v odnosih do zapadnih zaveznikov prepovedal komunističnim partijam po Evropi kakršnokoli revolucionarno akcijo, odpovedala neposredni revolucionarni perspektivi. «La svolta di Salerno» (Salernski obrat) imenuje to odločitev KPI v svoji knjigi «Vprašljivo sožitje resistenze» Fermo Solari, eden od voditeljev odporništva v Severni Italiji. V Salernu je namreč Togliatti, po prihodu v Italijo, objavil svoj program za sodelovanje v Bonomijevi meščanski vladi. Ta «obrat» KPI je še bolj odmaknil zmago revolucionarnih sil Italije. In končno, sklep treh velikih, Roosevelta, Churchilla in Stalina, da anglo-ameriške čete zasedejo vso Julijsko krajino, je pred Jugoslavijo postavil vprašanje, kaj storiti, oziroma nujno je bilo opreti se le na lastne sile in hitro ukrepati. Zato je bila formirana IV. armija NOVJ z nalogo, da s hitrim prodorom proti Trstu zasede Julijsko krajino in Trst pred prihodom anglo-ameriških čet, kar se je tudi zgodilo.

SAD IN IZRAZ ZDRUŽEVANJA TER SODELOVANJA

Trenutno pred Jadranom v Trstu le Hurlingham

Od sobote dalje je Jadran drugo košarkarsko moštvo v Trstu in slovenska košarka v zamejstvu je s tem zabeležila svoj največji uspeh v vseh povojnih letih. Najmanj, kar lahko v tem trenutku storimo je, da iskreno čestitamo vsem igralcem, trenerju in ne nazadnje odbornikom, ki so vsak po svoje pripomogli, da bo ta sobota ostala zapisana z velikimi črkami v analih naše košarke.

Res je, da je naš zamejski šport tudi v preteklosti beležil izredno pomembne rezultate v najrazličnejših športnih panogah, rezultate, ki so nas navdajali z zadovoljstvom in ponosom. Toda res je tudi, da na področju košarke, ki jo uvrščajo na drugo mesto preferenciainih športov, takega in še posebno tako hitrega vzpona, nismo doživeli. In če pri tem upoštevamo, da je bilo naše mesto od nekdaj košarkarska velesila, ki je dajala igralke in igralce širom Italije, potem je priborjeni naslov drugega moštva v Trstu — takoj za Hurlinghamom — toliko večjega pomena. Zato smo tudi ob uspehu Jadrana zadovoljni in ponosni in je prav, da to — lažni skromnosti v brk — tudi javno povemo.

Ob tej priložnosti pa ne smemo pozabiti, da so Jadran in njegovi uspehi pravzaprav sad hotenja in volje naših športnih društev, ki so pod okriljem ZSŠDI ustanovila reprezentančno ekipo s točno določenim ciljem: perspektivnim igralcem nuditi možnost nastopanja v višjih ligah in predstavljati našo košarko na čim dostojnejši ravni. Ta cilj, ki ga je odbor Jadrana ob pomoči matičnih društev vseskozi in dosledno zasledoval, je bil dosežen po pičlih štirih letih dela. To pa dokazuje, da so se vse komponente Jadrana angažirale do skrajnosti, kar spet pomeni, da je sedanji uspeh plod trdega dela, zatajevanja, združenih naporov, prijateljskih odnosov, razumevanja in medsebojne pomoči. Uspeh Jadrana končno potrjuje pravilnost poti združevanja in sodelovanja — preko ozkih društvenih interesov — kar je s svojo prisotnostjo izpričala tudi tisočglava množica, ki je našo združeno ekipo bodrila do zadnje sekunde sobotne tekme. Prav ta množica navijačev in ljubiteljev košarke, katerih število se je večalo od tekme do tekme, je potrdila, da je Jadran NAŠA ekipa - ekipa Kontovela, Poleta, Bora, Sokola, Brega — skratka naša izbrana slovenska zamejska ekipa! In tu je treba izraziti matičnim društvom še posebno priznanje za nesebično pojmovanje vloge Jadrana v današnji košarkarski stvarnosti: dejstvo je namreč, da bi matična društva, ki sedaj igrajo košarko v nižjih ligah, prav gotovo dosegala večje uspehe, če bi bile njihove ekipe okrepljene z igralci, ki sedaj nastopajo pod imenom Jadran — čeprav nikoli takega, kakršnega je dosegla združena ekipa. To stvarnost je doumelo in sprejelo tudi občinstvo, ki je s svojo prisotnostjo na tekmah potrdilo pravilnost poti združevanja.

Zmotno bi bilo zaspati na lovorikah. Naše fante čaka še trdo delo, ne samo do konca prvenstva, ki naj potrdi vstop ekipe v C-1 ligo, temveč tudi za naprej. Uspeh, ki so ga naši fantje dosegli, je sicer časten, a prinaša tudi zvrhano mero odgovornosti. Simpatije, ki si jih je Jadran pridobil, nalagajo ekipi, odbornikom in matičnim društvom nove naloge, ki gredo od reševanja organizacijskih in finančnih vprašanj do pomladitve kadrov in zagotovitve nemotenega delovanja. Bodo v tem uspeli? Po entuziazmu, ki ga te dni občutimo na vsakem koraku, o tem ne bi smelo biti dvoma.

Morda je to pravi trenutek, da bi se dotaknili načela združevanja tudi v drugih športih, kot npr. v odbojki in pri nogometu. Daleč od tega, da bi hoteli komurkoli vsiljevati idejo ali recept Jadrana! Toda vprašanje prihaja na dan spontano, kajti nihče ne more zanikati, da bi ob potrebni množičnosti lahko tudi na drugih področjih dosegali večje uspehe na višji ravni. Pa ne toliko zaradi uspehov in rezultatov kot takih: predvsem zaradi tega, ker nam kot pripadnikom slovenske skupnosti v Italiji tudi na področju športa ne more biti vseeno, kakšno vlogo igramo in v kakšnem položaju smo v odnosu do večinskega naroda. Če smo danes ponosni, da smo v košarki drugi v Trstu, bi bili prav tako ponosni in zadovoljni z uspehi v drugih športih. Kajti nikar ne pozabimo, da je tudi to merilo, po katerem nas presojajo in ocenjujejo. In bliže vrhu bomo, bolj nas bodo morali upoštevati in spoštovati! (on)

SMUČANJE — *NA TRŽAŠKEM PRVENSTVU NA PIANCAVALLU*

EDEN NAJVEČJIH USPEHOV SK DEVIN

Priboril si je vrsto odličnih uvrstitev v veleslalomu in v tekih

V nedeljo, 8. t.m., je smučarski klub Devin dosegel enega večjih uspehov v svoji kratki dobi obstoja. Na tekmovanje za tržaško prvenstvo je vpisal rekordno število članov — 29. Od teh se je tekmovanja udeležilo 24, ostalih pet pa je gripa prikovala na postelj. S temi tekmovalci je kril 16 kategorij, kar je tudi nov rekord.

Poleg teh sta nastopala še dva tekmovalca športnega društva Mladina.

Dosegel je tudi rekordno število zmag in kar je še najbolj važno, zabeležil vrsto dobrih uvrstitev in kot zaključek 4. mesto med tržaškimi smučarskimi klubi. Poleg teh podatkov je razveseljivo tudi to, da je najboljše rezultate klub dosegel z najmlajšimi, tako pri alpskih smučarjih, kot pri tekačih.

O uspehih tekačev je bilo že veliko govora, zato bi danes raje spregovorili nekaj besed o alpskih smučarjih, predvsem o miškah. V dečke te kategorije je vodstvo (ob požrtvovalnosti staršev) vložilo veliko dela v tej sezoni in sedaj lahko rečemo, da razpolaga Smučarski klub Devin z odlično mlado ekipo, saj so v tej kategoriji zasedli 5., 6., 8., 11. in 20. mesto. K temu lahko še dodamo, da sta zaradi gripe bila odsotna Erik Dolhar, zmagovalec na Lepem vrhu, in Sandi Škrk, pa je slika popolna.

Tekmovanje, katerega se je udeležilo 478 alpskih smučarjev in 117 tekačev, se je začelo točno ob 9. uri. Vreme ni bilo naklonjeno tekmovalcem, saj je nad Piancavallom kraljevala gosta megla. Na tekaški progi sta za prvi zmagi poskrbela najmlajša udeleženca Rosana Gabrovec in Ervin Iori, nato pa še Kristina Gabrovec in Roberta Sardo, ki je že drugo leto zaporedoma zabeležila drugi najboljši čas in tako postala že drugič tržaška absolutna podprvakinja. Upajmo, da bo v tretje le dosegla svoj skriti cilj. Tudi starejši tekmovalci so se dobro odrezali, saj sta se Aleksander Sosič med mlajšimi mladinci in Pavel Antonič med mladinci uvrstila na drugo mesto, Gianni Legiša in Boris Gruden pa na 3., oz. 5. mesto.

Med članicami je v krstnem nastopu Dorina Terčon dosegla nadvse zadovoljivo 5. mesto. Istočasno so prihajali rezultati z alpske proge. Tudi tu so najmlajši poskrbeli za pravo veselje. Temu so sledile še dobre uvrstitve ostalih tekmovalcev. Vzdušje v devinskem taboru je bilo na višku. Tega veselja sta bila deležna tudi člana kriške Mladine Bezin in Stojan Sosič; slednji je med amaterji osvojil odlično tretje mesto.

Zaključek: 4 zmage, 3 druga mesta, 2 tretji mesti in vrsta uvrstitev ter četrto mesto na skupni lestvici.

POSAMEZNE UVRSTITVE PO KATEGORIJAH

TEKI

MIŠKE

1. Gabrovec Rozana

MIŠKI

1. Ervin Iori, 2. Andrej Antonič

MEDVEDKE

1. Kristina Gabrovec

MLAJŠE MEDVEDKE

1. Sardoč Roberta

MLAJŠI MLADINCI

2. Aleksander Sosič

MLADINCI 1

3. Gianni Legiša, 5. Boris Gruden

MLADINCI 2

2. Pavel Antonič

ČLANICE

5. Dorina Terčon

VELESLALOM

MIŠKE

5. Dejan Paulina, 5. Mauro Franza, 8. Kristjan Zidarič, 11. David Zidarič, 20. Robert Paulina

MEDVEDKE

8. Vilma Purič

MEDVEDKI

8. Pavel Kralj

CICIBANI

15. Aljoša Škabar

MLAJŠE MLADINKE

8. Elena Paulina, 10. Maura Špangero, 11. Katja Škrk

AMATERJI

3. Stojan Sosič, 14. Srečko Paulina, 17. Sergij Paulina

VETERANI

13. Renato Rebula

STAREJŠI MLADINCI

Dario Zidarič — odsoten zaradi bolezni

CICIBANKE

Barbara Corbatto — odstop

F. Š.

OBVESTILA

SPDT

obvešča, da bodo uvrstitve na smučarskih tekmah «Kanin 81» veljale tudi za sestavo društvene lestvice članov. Prijave za udeležbo na tekmovanju sprejemajo na sedežu društva do 16. t.m.

* * *

TPK Sirena

poziva člane in prijatelje, da se udeležijo tekme v veleslalomu «Kanin 81», ki ga priredbi SPDG na Nevejskem sedlu, 29. marca. Vpisovanje na to tekmo sprejema Bogdan Milič, tel 743071, do sobote, 14. marca.

* * *

ŠD Mladina

se udeleži 1. srečanja smučarjev na Mašunu pod Snežnikom, ki bo v nedeljo, 15. t.m. Ob tej priložnosti bodo priredili tudi avtobusni izlet. Prijave pri Stojanu (telefon 220423) ali v baru doma «Albert Sirk» še jutri, četrtek, 12. t.m.

* * *

ŠZ Bor

sporoča, da bo seja glavnega odbora jutri, v četrtek, 12. t.m., ob 20. uri na stadionu «1. maj» v Trstu.

KOŠARKA — V PRVENSTVU DEČKOV

VSA EKIPA JADRANA ZASLUŽNA ZA ZMAGO

Košuta in Seri najboljša na igrišču - Hud poraz Bora in Kontovela

Jadran — Ricreatori 90:83 (44:44)

JADRAN: Seri 38, Košuta 33, Granier 8, Persi 4, Fonda 5, Guštin Edvin 2, Guštin Boris, Jerič, Filipčič.

Jadranovci so spet zmagali. Po prvem delu igre je bil rezultat izenačen in to predvsem zaradi zgrešenih metov naših fantov izpod koša. Naskok pa so naši igralci zagotovili v drugem polčasu, v katerem so bili točnejši v metih na koš in tudi v obrambi so igrali boljše. Tudi tokrat so jadranovci pokazali več zagrizenosti in napredek v igri. Najboljša sta bila Košuta in Seri. Zaslugo za zmago pa moramo pripisati vsem.

Valter Sosič

Inter 1904 — Bor 104:47 (56:24)

BOR: Krapeš 2, Jogan 2, Smotlak 1 (1:3), Pisani 8 (0:2), Tavčar 8 (2:3), Žerjal 2, Brandolin 14, Pupulin 8, Gruden, Pieri 2.

SODNIKA: Esoppi in Spadaro.

PON: Jogan.

PM: Bor 3:8, Inter 6:30.

Hud poraz Borovih dečkov v športni palači. Igrali so sicer z Interjem 1904, ki šteje med močnejše ekipe prvenstva. Naši fantje so namreč igrali slabo, a premoč nasprotnikov je bila prevelika: Inter je večji del košev dal v hitrih protinapadih; saj so postale vse odbite žoge last domačinov. Borovci se niso mogli upirati premoči Lorenzija, ki je najvišji in najboljši igralec v Trstu, saj je tudi tokrat, kot običajno, dal kar 50 pik. Pri naših igralcih bi pohvalili Davida Pupulina in Paola Pisanija, ki iz tekme v tekmo igrata boljše.

Vsekakor je bila to dobra šola za Cancianijeve varovance, ki se morajo sedaj vestno pripraviti za nedeljsko tekmo s Ferroviariom; ta bo verjetno že odločala o končnem petem mestu lestvice.

Max

Don Bosco — Kontovel 123:50 (56:26)

KONTOVEL: Paoletti, Emili 10, Cunja, Grilanc, Piras 2, Pertot 1, Terčič, Škabar 7, Brišček 4, Starc 23.

Tokrat so Kontovelci izgubili, a proti premočni vodeči ekipi Don Bosca.

V prvem polčasu so se Kontovelci kar uspešno upirali, toda v drugem so popolnoma odpovedali. Pohvala gre Škabarju, ki je v drugem polčasu edini igral dobro.

D. S.

NARAŠČAJNIKI

Sokol — Alabarda 44:118 (14:47)

SOKOL: Devetak 11 (0:1), Buzan 14 (4:9), Pahor F. 8 (2:6), Gruden 2 (0:1), Pertot 9 (3:7), Bagozzi, Chiatti.

Proti prvouvrščeni Alabardi je Sokol zapustil igrišče visoko poražen. V okrnjeni postavi so skušali Nabrežinci le nekoliko ovirati nasprotnike, ki pa so zadevali koš za košem predvsem s hitrimi protinapadi. Sokolovci so si zapravili veliko število točk, saj so metali na koš mnogo slabše kot pri prejšnjih tekmah. Vzrok za to je bila utrujenost in odlična obramba Tržačanov.

Tokrat sta zadovoljila le Buzan in Pahor.

Andrej P.

Tai Ginseng — Dom 96:72 (66:28)

DOM: Gruzovin 9, L. Poberaj, Grinover 4, Cej 29, Makuc 2, A. Poberaj, Kocjančič 14, Bric 14.

V sobotni tekmi košarkarskega prvenstva za naraščajnike je kljub razmeroma visokemu porazu, Domova peterka odigrala eno svojih najboljših tekem letošnje sezone. Tekma je bila v veliki goriški športni dvorani, kar je nedvomno psihično slabo vplivalo na naše fante. Kratkomalo, strah jih je bilo.

Zato je bil prvi polčas za Domove barve katastrofalen.

V drugem polčasu pa so se domovci otresli začetnega strahu ter so zaigrali mnogo bolje, tako da so bili v tem delu igre celo boljši nasprotnik na igrišču. Posebno so se razigrali v zaključnih petih minutah igre, ko so dosegli kar 30 točk, nasprotnik pa le 8. Res škoda, da je bila razlika iz prvega polčasa tako velika, da je tudi z največjo mero požrtvovalnosti ni bilo mogoče nadoknaditi.

Vili Prinčič

MINIBASKET

Bor B — Don Bosco B 63:81 (30:18)

BOR B: Lokar 15, Civardi 8, Lippolis L. 10, Lippolis P. 2, Šik, Pertot 2, Musetti 17, Kovačič 2, Matera 6, Barut.

Pekoč poraz borovcev na njihovem domačem igrišču. Naši fantje so tokrat igrali z Don Boscom B, ki je sicer na enaki ravni kot «plavi», saj so slabši individualno a boljši kolektivno. Ražmovi varovanci so izgubili tekmo po nepotrebnem, saj so vodili vse do tretje četrtine igre.

«Plavi» so začeli tekmo odlično, dobri so bili v obrambi, še boljši v napadu in so kmalu dosegli prednost, ki je znašal tudi 15 in več točk. Ob koncu druge četrtine, ko je bil izid 33:18 za domačine, so naši igralci začeli popuščati. Pred začetkom zadnjega dela so še vedno vodili, toda le s štirimi borimi točkami, a izgledalo je, da bodo zadostovale. Toda to ni bilo dovolj, popolnoma so izgubili glavo in so nerodno zapravili tekmo.

Borovci so izgubili veliko priložnost za zmago; upajmo, da bodo lep nastop iz prvih treh delov pokazali tudi v naslednjem kolu, ko se bodo v težki tekmi srečali s Sabo.

Max

Z ZAGREBŠKEGA LETALIŠČA

Odprava na Lhotse včeraj odpotovala

Več kot sto časnikarjev, reporterjev in televizijskih snemalcev iz Jugoslavije in tujih dežel se je zbralo včeraj na zagrebškem letališču, kjer je pred svojim odhodom v Himalajo pripravilo vodstvo jugoslovenske odprave tiskovno konferenco. Veliko zanimanje tiska z vsega sveta je razumljivo, saj bo vzpon na 8.551 m visoki Lhotse eden največjih podvigov v svetovni zgodovini alpinizma doslej. Da bo podvig jugoslovanskih plezalcev res izreden, potrjuje tudi podatek, da je film, ki ga bodo posneli o tem vzponu, doslej odkupilo že trideset televizijskih hiš z vsega sveta.

ODBOJKA — *V MOŠKI D LIGI*

Juventina se je izkazala

Tržaški Solaris je odpravila s 3:0
Tudi Jamlje so v I. MD slavile zmago

Juventina — Solaris TS 3:0 (16:14, 16:14, 15:12)

JUVENTINA: Plesničar, Faganel, Mučic, Malič, Černic M. in L., Jarc, Juren, Golob.

S sobotno tekmo so juventinci končno prebrodili krizo in so kljub okrnjeni postavi zmagali. «Belo-rdeči» so prikazali zelo zbrano in preračunano igro. Zaman so bili vsi poskusi šibkega Solarisa, da bi v ključnih trenutkih povedel. «Belo-rdeči» so se izkazali že v prvem setu, ko so gostje vodili s 14:9. Proti vsakemu pričakovanju so tedaj domači ohranili mirno kri in z borbeno igro za vsako točko osvojili set.

Tudi v drugem setu so juventinci igrali zelo dobro; tudi tokrat so se izkazali v zadnjih trenutkih igre.

Tretji set so si domači z lahkoto prisvojili, čeprav gostje niso popustili do zadnjega.

Tekma je bila zelo zanimiva, ker sta obe ekipi prikazali lepo igro, toda pohvaliti je treba «belo-rdeče», ker v celi tekmi niso popustili niti za trenutek.

—ip—

ŽENSKA D LIGA

Bor — Lucinico 2:3 (12, —14, 8, —9, —1)

BOR: Vodopivec, Furlanič, V. in M. Klemše, Birsa in Tomšič.

V drugem povratnem kolu ženskega odbojkarskega prvenstva D lige je šesterka Bora četrtič potegnila krajši konec. Res ni bilo pričakovati, da bi šesterka iz Ločnika slavila v Trstu, toda razpleti na igrišču so bili gostjam v prid. To pa najbolj zato, ker so morale domačinke odigrati to srečanje samo s šestimi igralkami. Pomanjkanje menjav je bilo odločilno in to v najbolj kritičnih trenutkih, po vodstvu z 2:1. Še najbolj se je poznala odsotnost Jazbečeve. Če je bila odsotnost te odbojkarice upravičena pa ne moremo trditi za druge, ki nimajo pravega športnega odnosa do soigralk, ekipe in ne nazadnje do društva.

Če se povrnemo k sami tekmi moramo reči, da je bila precej izenačena; Lucinico igra zadnje čase vse bolje, saj je bil drugič zaporedoma uspešen v povratnem delu prvenstva. Pravi polom pa je bil za Bor zadnji, peti niz, ko je bilo samo po treh menjavah takoj 15:1.

G. F.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Jamlje — Mariano 3:1 (15:5, 15:5, 13:15, 15:9)

JAMLJE: Soban, Semolič, Ferfolja, Devetak, Gergolet, F. in M. Bagon, Pahor, Antoni.

Jamlje so se v prvem kolu povratnega dela prvenstva 1. moške divizije pomerile z ekipo iz Mariana. Ekipa, ki je tokrat stala Jameljcem nasproti, ni bila med najmočnejšimi, saj jo je slovenska ekipa že v prvem srečanju odpravila s 3:0.

Kot ponavadi so Jameljci začeli dobro in so z umirjeno in prodorno igro strli odpor gostov. Tudi v drugem setu se stanje na igrišču ni spreminilo, tako da so bili gostje lahek plen razigranih domačinov. V tretjem setu so Jameljci nerazumljivo popustili, tako da so lahko gostje, čeprav z minimalno razliko, osvojili set.

V četrtem in zadnjem nizu so Jameljci ponovno pokazali učinkovitost in so goste spravili na kolena.

P. I.

Kras — Inter A 1904 3:2 (13:15 14:16, 15:4, 15:11, 15:12)

KRAS: J. Biteznik, Budin, Doljak, Furlan, Marušič, L. Milič, Rebula, Žerjal.

V zadnjem nastopu v prvem delu prvenstva so se Krasovi odbojkarji srečali z zadnjeuvrščenim Interjem. Po nerodnem (in po vsej verjetnosti usodnem) porazu v prejšnjem kolu z Rocolom, kjer so si «rdeče - beli» najbrž zapravili dobršen del možnosti za napredovanje, so tokrat stopili na igrišče s trdnim namenom, da popravijo slab vtis.

Čeprav so domačini slavili le s tesnim 3:2, pa je vendarle razlika med šesterkama mnogo večja. Kraševci so pričeli precej medlo ter neučinkovito in (čeprav z minimalnim izidom) se morali prepustiti gostom prva dva niza.

Vzrok za ta bledi nastop je brez dvoma pomanjkanje treninga zaradi praznikov. Krašovci bodo imeli sedaj dva tedna časa, da se primerno pripravijo na povratni del prvenstva.

MOŠKA C-2 LIGA

Olympia — Gasilci PN 0:3 (12:15, 5:15, 13:15)

OLYMPIA: Dornik, Maraž, Kuštrin, Kolenc, Cotić, Terpin, Košič, Markožič.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Nova — Olympia 3:0 (15:13, 15:12, 15:9)

OLYMPIA: Primožič, Flego, Bertolini M. in C., Tomšič, Košič, Delai.

PO OSVOJITVI TRETJEGA MESTA V PRVOLIGAŠKEM NAMIZNOTENIŠKEM PRVENSTVU

Krasovi «dvojčici» S. Doljak in D. Sedmak nezadržno proti samemu italijanskemu vrhu

Postali sta tudi stalni članici državne reprezentance - Nad pričakovanji tudi fantje in druga ženska ekipa - Nova trenerka Sonja Milič: «Boljše res ni moglo iti»

Namiznoteniški odsek ŠK Kras si je nadel velik roza trak. Poleg naraščaja v družini dolgoletne zastavonoše in sedanje trenerke Sonje Milič, ki je povila krepko hčerko Vanjo, proslavljajo namreč izredne tekmovalne uspehe 16-letnih Sonje Doljak in Damjane Sedmak. Ti «dvojčici» sta namreč v prvem delu letošnje tekmovalne sezone dobesedno eksplodirali in dosegli vrsto tako kakovostnih uspehov v vsedržavnem merilu, da sta postali stalni članici državne reprezentance, kar pa je še najbolj razveseljivo, sta mladi igralki osvojili v prvoligaškem prvenstvu odlično tretje mesto in vrednost te uvrstitve ni nič manjša kot drugo mesto v državi, ki ga je Kras pred tem že petkrat osvojil. Če bi se zgledovali na uvrstitve na jakostni lestvici potem so bile na papirju vse ostale ekipe močnejše od Krasa, v resnici pa sta znali krasovki vsiliti svojo igro skoraj vsem višje kvotiranim igralkam in sta zbrali skupno 10 točk, s čimer sta prijetno presenetili tudi največje optimiste.

«Šlo je odlično, boljše res ni moglo iti», je navdušena ocenila prvenstvo trenerka Sonja Milič. «Zadovoljna sem, da sama nisem igrala, ker sta tako imeli mladi igralki priložnost in nista zatajili. Na začetku prvenstva sem razpolagala z tremi igralkami, ki sem jih mislila izmenično pošiljati na igrišče, nato pa je zmanjkala Vesna Doljak (zaradi operacije na slepiču) in vse breme je tako padlo na Sonko in Damjano.»

«Sta ti igralki letos tehnično veliko napredovali?»

«Bolj kot tehnično sta napredovali s taktičnega vidika. Dekleti sta najprej znali premagati strah pred na papirju močnejšimi nasprotnicami, to jima je vlilo samozavesti in rezultati niso mogli izostati. Seveda sta si samozavest priborili z igranjem proti kakovostnim igralkam in bilo je prav očividno, da postaja iz srečanja v srečanje njuna igra bolj zrela in prodorna. Potrebni sta bili seveda tudi velika vztrajnost in požrtvovalnost na treningih, saj trenirata kar petkrat tedensko, nato še nastopata v nedeljah.»

«Si pričakovala tolikšen kakovostni vzpon teh dveh igralk?»

«Priznam, da sama nisem pričakovala tolikšnih uspehov, čeprav zelo dobro poznam njune kvalitete. Upam, da bosta še naprej tako vztrajali in da bo namizni tenis ostal še dalje njun glavni interes. Zelo pozitivna je njuna uvrstitev v krog italijanske državne reprezentance. Z rezultati sta si priborili ta «status» in razveseljivo je, da so odgovorni strokovnjaki to tudi upoštevali.»

Načelnik namiznoteniškega odseka Zvonko Simoneta je navdušen nad dosedanjim potekom sezone. Poleg prve ženske ekipe so povsem zadovoljili in presegli pričakovanja tudi fantje in druga ženska ekipa, ki so se uveljavili tako v ekipnih kot v posamičnih nastopih. Zaradi trenutne odsotnosti Miličeve sedaj rotacijsko opravljajo trenerske posle Silvana Vesnaver, Anica Žigon in Nataša Škrk. Po njegovem je skrivnost teh uspehov v temeljitih predsezonskih pripravah, ki so jih imeli v Ljubljani pri pobratenem društvu Partizan Moste. Sedaj si bodo igralke privoščile nekaj dni oddiha, nato pa bodo na vrsti kvalifikacije in nastop na državnem prvenstvu. Zaradi prestopa v višje kategorije bo letos nemogoče ponoviti lanskoletno bero naslovov (kar 5 državnih naslovov). V skupini 16 deklet, ki se bodo potegovale za absolutni državni naslov oz. sta tudi Doljakova in Sedmakova, Krasovi «dvojčici» sta tudi postali stalni članici državne reprezentance (od devetih kandidatinj jih je kar 5 iz Trsta in sicer poleg naših deklet so še Čergol, Muzina, Uršič, ostale pa Mauriello, Strino, Scartoni in Masia, medtem ko se je Bevilacqua odpovedala nastopom v reprezentanci).

Kaj pa menita protagonistki sami? Zastavili smo jima nekaj vprašanj, na katera sta ločeno odgovarjali.

«Pred začetkom prvenstva A lige si morda na tihem upala na take uspehe?»

Doljakova: «Upale smo na obstanek v ligi, ne pa na tretje mesto.»

Sedmakova: «Na začetku, ko smo zgubljale, nismo imele veliko upanja, nato smo si opomogle in igrale vedno bolje.»

«S kakšnimi občutki si stopila za zeleno mizo, ko si se morala srečati z objektivno močnejšo nasprotnico?»

Sedmakova: «V prvem setu sem se večinoma zelo bala, nato pa sem začela malo bolj tvegati in je šlo.»

Doljakova: «Kot je v moji naravi, sem igrala vedno vse za vse in večinoma mi je šlo dobro. Dejansko nisem imela kaj izgubiti, kar mi je dajalo psihološko prednost.»

«Kako si sprejela novico, da si postala stalna članica državne reprezentance?»

Doljakova: «Mislim, da je velik uspeh zame, za društvo in predvsem za trenerko Miličevo. Zadovoljna sem, da sva v dveh, ker si tako delava družbo.»

Sedmakova: «Zadovoljna sem za društvo in zase, ker to nam daje prestiž. Upam, da bova v reprezentanci še dolgo ostali.»

«Katera je skrivnost tvojega uspeha?»

Sedmakova: «Predvsem vsakodnevni treningi in pa odlični trenerji, ker brez njih in njihovih izkušenj, ne bi igrale tako dobro.»

Doljakova: «Treba je veliko trenirati, biti požrtvovalni in poslušati nasvete trenerja».

«In še zadnje vprašanje: namiznotenis ti pobere skoraj ves prosti čas, in ne moreš imeti drugih interesov. Se v primerjavi s svojimi vrstnicami čutiš prikrajšano?»

Doljakova: «Ne. Imam tako razdeljen čas, da je namizni tenis glavna dejavnost. Če na primer nimam treninga, se skoraj dolgočasim.»

Sedmakova: «Namiznoteniško življenje mi je zelo všeč. Imam družbo, se znajdem in sem popolnoma zadovoljna.»

B. S.

Delovanje ZSŠDI

Jutri balinarske komisija

Jutri, 12. t.m., se bo ob 20. uri sestala na sedežu Poleta na Opčinah balinarska komisija ZSŠDI, ki bo odobrila pravilnik in tekmovalni razpored prvega zamejskega balinarskega prvenstva.

Z KOŠARKO V TUJINI

DANES V RIMU FINALE POKALA RONCHETTI

Zagrebški Monting proti Spartaku iz Moskve

RIM — Košarkarice zagrebškega Montinga bodo danes popoldne skušale ponoviti lanski uspeh, ko so v finalu pokala Ronchetti z zmago proti bolgarski peterki Marica Plovdiv osvojile prvo mesto. Tokrat se bodo pomerile z moskovsko ekipo Spartak, ki se je prav tako že vpisala kot zmagovalka v tem pokalu.

Srečanje, ki ga bosta sodila italijanski sodnik Fiorito in Švicar Cambrosio, se bo pričelo ob 17.30.

KOŠARKA

DANES V RIMU FINALE POKALA RONCHETTI

Zagrebški Monting proti Spartaku iz Moskve

RIM — Košarkarice zagrebškega Montinga bodo danes popoldne skušale ponoviti lanski uspeh, ko so v finalu pokala Ronchetti z zmago proti bolgarski peterki Marica Plovdiv osvojile prvo mesto. Tokrat se bodo pomerile z moskovsko ekipo Spartak, ki se je prav tako že vpisala kot zmagovalka v tem pokalu.

Srečanje, ki ga bosta sodila italijanski sodnik Fiorito in Švicar Cambrosio, se bo pričelo ob 17.30.

NOGOMET — *V MLADINSKIH PRVENSTVIH*

Tudi tokrat naše enajsterice večinoma praznih rok

KADETI

IZIDI 8. POVRATNEGA KOLA

Libertas - Supercaffè 5:2, Fortitudo - Costalunga 0:3, Roianese - Edile Adriatica 3:3, Breg - Rosandra 2:5, Opicina - Stock 2:0, Portuale - Zaule 2:1.

LESTVICA

Costalunga 37, Edile Adriatica 27, Libertas 25, Fortitudo 22, Opicina in Portuale 20, Supercaffè in San Marco 17, Rosandra 16, Zaule, Roianese in Stock 15, Breg 9.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA B

IZIDI 7. POVRATNEGA KOLA

Stock - Inter Trieste 0:4, CGS - Kras 12:1, Primorec - Primorje 3:0, Don Bosco - Vesna 0:0, Olimpia - Domio 5:1.

LESTVICA

CGS 27, Olimpia 23, Primorec 22, Inter Trieste 19, Domio in Vesna 15, Don Bosco 14, Primorje 11, Stock 6, Kras 2.

NAJMLAJŠI

SKUPINA A

IZIDI 6. POVRATNEGA KOLA

Breg - Fortitudo 0:3, Ponziana - Libertas 4:2, Blue Star - Montebello 0:5, Campanelle - San Vito 3:0, For You - Zaule prek., Costalunga - Breg 4:1.

LESTVICA

Fortitudo 26, Ponziana 25, Campanelle 24, Libertas 22, San Vito 21, Costalunga 18, For You 15, Montebello in Portuale 11, Blue Star 10, Zaule 4, Breg 1.

SKUPINA B

IZIDI 6. POVRATNEGA KOLA

Giarizzole - CGS 0:1, Esperia San Giovanni - Chiarbola 1:0, Zarja - Olimpia 0:2, Inter Trieste - Roianese 0:1 Sant'Andrea - Triestina 2:3, Giarizzole - Zarja 3:1, Primorje prosto.

Trebenski Primorec (na sliki med srečanjem s Cave) je v nedeljo gladko odpravil enajsterico Aurisine

LESTVICA

Triestina 27, Olimpia in Supercaffè 22, Chiarbola 20, Roianese 19, Sant'Andrea 18, CGS 16, Inter Trieste, Giarizzole in Esperia San Giovanni 13, Primorje 4, Zarja 0.

ZAČETNIKI

Muggesana — Breg 2:0 (0:0)

BREG: Zobec, Ota, Ražem, Olenik, Sancin N., Mauri, Kaiser, Bevk, Prašelj, Sancin I., Švara.

V nedeljo so Brežani gostovali v Miljah pri ekipi Muggesane. Čeprav so visoko izgubili gre pohvaliti celotno ekipo zaradi borbenosti. Porazu je botrovala predvsem neizkušenost. Še zlasti se je izkazal mladi vratar Zobec.

F. Korošec

Primorje — Giarizzole 0:2 (0:1)

PRIMORJE: Costanzo, Maurovič, Traina, Sardoč, Redanzin, Gava (De Bernardi), Glavina, Vascotto, Bainat, Daneu in Vagin.

Zmaga gostov je v bistvu povsem zaslužena, saj so Giarizzole zaigrale bolje kot rdeče-rumeni, ki tokrat niso ponovili lepe igre kot v prejšnjem prvenstvenem srečanju z Esperio.

SKUPINA A

IZIDI 7. POVRATNEGA KOLA

Muggesana - Breg 2:0, Portuale - Costalunga 0:0, Soncini B - Domio 0:1, Rosandra - Ponziana A 0:0, Libertas - San Sergio 1:0.

LESTVICA

Libertas 24, Ponziana 22, Muggesana 19, San Sergio 17, Costalunga in Portuale 15, Soncini 14, Fortitudo in Rosandra 13, Domio 8, Breg 0.

SKUPINA C

IZIDI 7. POVRATNEGA KOLA

Supercaffè - CGS A 1:3, Chiarbola B - Esperia A 1:3, Primorje - Giarizzole 0:2; For You - Ponziana B 1:2, Gaja - San Andrea prekinjena.

LESTVICA

Giarizzole 27, Supercaffè 23, Esperia A 21, For You 18, CGS 17, San Andrea 16, Primorje 13, Ponziana B 9, Opicina 8, Chiarbola B 6, Gaja 1.

CICIBANI

Primorje — Opicina 1:3 (0:2)

PRIMORJE: Costanzo, Frasinelli, Kralj (Gherbassi), Maurovič, Štoka, Taučar, Grmek (Gregoretti).

STRELEC (za Primorje): v 25. min. Maurovič.

Tudi cicibani Primorja so morali na Proseku kloniti proti ekipi Opicine. Čeprav Prosečani niso zaigrali najbolje, bi lahko dosegli vsaj neodločen izid, saj so bili po prikazani igri enakovredni nasprotniku, ki pa je imel to srečo, da je dosegel dva zadetka iz prostih strelov izven kazenskega prostora.

V. H.

Breg — Fortitudo 0:0

BREG: Zobec, Bevk (Kraljič), E. Ražem, Mauri, B. Kraljič, Prašelj, Švara.

V soboto so mladi Brežani remizirali proti miljski ekipi. Brežani so bili skozi vso tekmo v premoči in so zadeli tudi prečko. Dobro se je izkazal mladi vratar Zobec.

F. Korošec

IZIDI 7. POVRATNEGA KOLA

SKUPINA A

Muggesana - Ponziana A 1:4, Costalunga - Rosandra 0:3, Domio - Portuale B 3:0, Soncini B - Zaule A 0:2, Breg - Fortitudo 0:0.

LESTVICA

Ponziana 28, Muggesana 24, Zaule 23, Chiarbola 19, Soncini B 17, Rosandra in Breg 13, Fortitudo A 10, Domio 8, Costalunga 7, Portuale B 3.

SKUPINA C

IZIDI 7. POVRATNEGA KOLA

CGS - Giarizzole 3:0, San Andrea - Esperia San Giovanni B 0:1, For You - Zaule B 3:1, Primorje - Opicina 1:3, San Vito - Libertas 4:1.

LESTVICA

For You 25, CGS 23, Libertas in Giarizzole 20, Opicina 14, San Andrea 12, Esperia San Giovanni in San Vito 10, Zaule B 8, Primorje 5.

MLAJŠI CICIBANI

Breg — Fortitudo 0:1 (0:0)

BREG: Bandi, Glavina, Reggio, Govoni, Kaiser, Kozina in Alberti.

V soboto so mladi Brežani proti miljski ekipi Fortituda na žalost nastopili v okrnjeni postavi, a vseeno so dobro igrali in bi si zaslužili vsaj točko.

IZIDI 7. POVRATNEGA KOLA

Campanelle - CGS 1:2, San Andrea - Giarizzole 3:0, Domio - For You 0:2, Soncini - Cave 1:0, Chiarbola - Esperia San Giovanni 1:1, Breg - Fortitudo 0:1.

LESTVICA

For You 32, San Andrea 27, Soncini 25, Campanelle 24, Chiarbola 20, Esperia San Giovanni in Giarizzole 15, Fortitudo 14, CGS 13, Domio 10, Breg 6, Cave 2.

KOLESARSTVO

Danes Pariz - Nica

S predetapo v Meauxu, 50

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 57 23
Naročnina
Mesečna 7.000 lir — vnaprej plačana celoletna 49.000 lir.
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 80,00, letno 800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 100,00, letno 1000,00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 27.000 lir. Finančni 900, legalni 800, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 15%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Štranj

TEŽAVNA POT ZAHODNE AFRIKE IZ MOČVIRJA NEOKOLONIALIZMA

Leto 1960 je bilo proglašeno za «leto Afrike», ker je takrat prišlo do neodvisnosti veliko število nekdanjih francoskih in angleških kolonij. Čeprav je v Kongu, današnjemu Zairu, darovana neodvisnost prišla takoj v krizo, je glede usode nove afriške zgodovine prevladoval optimizem.

Ta odnos je slonel na precej površnem opazovanju in ocenjevanju dogodkov. Redko kdo se je takrat spraševal, kakšni so in koga predstavljajo ljudje, ki prevzemajo oblast v teh deželah, kakšno orodje imajo za izvajanje te oblasti in kakšno vsebino ji mislijo dati. Model novo nastalih držav je bil skoro popolnoma evropejski. Novi vodilni sloj se je večinoma šolal in izoblikoval v Evropi ali v evropski miselnosti. Razvil se je v senci Evrope, v sodelovanju z njo in to navadno na ravni kolonialnih odnosov.

Tudi po svoji zunanjosti so bile nove države vse prej kot jasno izoblikovane, ustaljene tvorbe. Nekdaj precej enoten svet je bil leta 1960 razbit na kose, podobno kot Bližnji vzhod po prvi svetovni vojni, in njegova prva kolonialna dediščina je bila cela vrsta ozemeljskih in manjšinskih sporov.

Deset let pozneje se je na drugem koncu Afrike začel proces «druge neodvisnosti». Angola, Mozambik, a tudi nekdanja portugalska Gvineja so dosegle svobodo, ne več s kratkim političnim bojem, ampak v dolgem oboroženem spopadu, ki je omogočil večje osveščenje in politizacijo širšega kroga prebivalstva. Tudi mednarodni položaj se je spremenil: kar ni bilo mogoče v Kongu, je postalo mogoče v Angoli, a ruskega vpliva na dogodke ne gre precenjevati. V zunanjih razmerah se je spremenilo predvsem to, da Zahod ni imel več monopola nad dogajanjem v Afriki.

V tem drugem obdobju je optimizem še prevladoval, kljub pogostim krizam in državnim udarom v državah, ki bi že morale dajati «dober zgled».

Danes, ko so državni udari začeli stresati tudi te nove, v boju prekaljene države, lahko govorimo že o nekem tretjem obdobju. Tudi optimizma in naklonjenosti ni več v javnem mnenju. Državnih udarov je toliko, kot da se v dvajsetih letih Afričani niso ničesar naučili; vsak premik se razlaga kot ukaz velesil, o voditeljih afriških držav se namiguje, da so navadni kmeti na šahovnici.

Tako malodušje izhaja iz iste površnosti kot nekdanje navdušenje. Dejansko se je Afrika zelo spremenila, državni udari in krize so pokazatelj globljih družbenih premikov, ki jih je pa težko razumeti, če gledamo, po zahodni navadi, le na 'junake dogajanja' oziroma, če take junake iščemo in jih po vsej sili hočemo ustvariti.

V prvem valu neodvisnosti so prišli, na splošno, do oblasti predstavniki slojev, ki so se v sodelovanju z belci lahko razvili. V kratkem političnem boju jih je ljudstvo navdušeno podprlo, a to navdušenje je po neodvisnosti kmalu shlapnelo, ko se je zelo pogostoma dogajalo, da nov vodilni sloj ni imel namena razširiti svojo osnovo in nuditi možnosti večjega razvoja širšim plastem. Ponekod so novi voditelji le nadomestili prejšnje izkoriščevalce. Zato so ostali izolirani in šibki. Stranke, ki so nastale kot orodje osvobajanja in udeleževanja množic v političnem dogajanju so prepogosto postale le orodje za nadzorstvo nad ljudstvom ne pa za nadaljnje spreminjanje odnosov.

Spremeniti podedovane strukture oblasti ni lahko. To je ogromna naloga, ki zahteva svoj čas. Marsikje so bile kolonialne strukture le 'prepleskane', ponekod v državah, ki še vedno usmerjajo svoje gospodarstvo v izvoz surovin, pa celo izpopolnjene.

Z utrditvijo samostojnosti držav iz 'druge afriške generacije', ki so se izoblikovale v dolgem in oboroženem boju se je ta razvoj pospešil, a tudi izostril. Stari vladajoči krogi in sistemi vladanja, ki jih je kolonializem izoblikoval po svojih potrebah so močno omajani. Boj za novo Afriko stopa v novo obdobje, ki verjetno ne bo manj nemirno in napeto od dosedanjega.

OZADJE DELNEGA «KESANJA» BIVŠEGA VODITELJA PL

Donat-Cattin se skuša izogniti dosmrtni ječi

Hkrati naj bi se izmuznil morebitnim povračilnim ukrepom bivših somišljenikov

TURIN — «Romanje» številnih preiskovalcev iz vse Italije v turinsko vojašnico karabinjerjev, kjer je zaprt bivši voditelj prevratniške skupine prima linea Marco Donat-Cattin se še nadaljuje. Danes je na vrsti rimski sodnik Imposimato, ki ga bo zaslišal kot pričo v zvezi z ugrabitvijo in umorom predsednika KD Alda Mora. Doslej je Donat-Cattin odgovarjal na vprašanja sodnikov več kot 70 ur, «molk» le-teh pa je skorajda stoodstoten.

Kljub temu pa je iz številnih «zaupnih» vesti mogoče izluščiti nekaj ugotovitev. «Izgubljeni sin» demokrščanskega senatorja še naprej priznava svoje krivde in izraža globoko kesanje za vse umore, ki jih je zagrešil, prikrival in načrtoval. Še več, odkrito se zaveda, da so zločinska dejanja, ki jih je zagrešil tako huda, da sploh ni mogoče misliti na razumevanje sodnikov. Skratka, Marco Donat-Cattin je popolnoma zatajil svojo preteklost in zavrnil ideologijo oboroženega spopada proti državnim institucijam. V tem pogledu je resnično «skesani» terorist. Vendar pa, če primerjamo Marca Donat-Cattina in Patrizia Pecija takoj opazimo, da se njuni osebnosti bistveno razlikujeta.

Marco Donat-Cattin ni ovadil nobenega bivšega somišljenika, sodnikom ni povedal nič posebno novega, podatki in okoliščine, ki jih je navedel niso že dalj časa nobena skrivnost. Priznal je sicer, da je streljal proti milanskemu sodniku Alessandriniju, vendar je poudaril, da je bil le-ta že mrtev, pred njim je streljal nekdo drug: kdo, tega ni hotel povedati. Donat-Cattin torej dosledno prikriva imena nekaterih teroristov, imenoval je le tiste, (Pecija, Viscardija), ki že sodelujejo s preiskovalci.

Osebnost Marca Donat-Cattina ostaja torej svojevrstna, ne pa tudi nerazumljiva. S svojim delnim izpovedovanjem se skuša izogniti dosmrtni ječi, hkrati pa tudi morebitnim «kazenskim represalijam» s strani bivših pajdašev v zaporu. Skratka, dve muhi na en mah.

Centrala v Caorsu bo spet obratovala

PIACENZA — Po enomesečnem zastoju bo jedrska centrala v Caorsu začela ponovno obratovati, verjetno konec prihodnjega tedna. Ravnatelj centrale je sporočil, da je že prispel iz Argentine nadomestni del za črpalko, ki skrbi za sistem mazanja pri turbini. V ta namen so že začeli delati tehniki družbe «Ansaldo nucleare» in jedrske centrale.

Župnik na Sardiniji obsojen zaradi pridige

CAGLIARI — Sodnik iz kraja Jerzu je obsodil župnika iz Perdasdefogu (tu je raketno oporišče «Salto di Quirra») 41-letnega Francesca Mazzaroppija na 15 dni zapora, pogojno, in na simbolično odškodnino 100 lir zasebni stranki.

Župnik Mazzaroppi je bil obtožen, da je s prižnice izjavil, da je 20-letna Luisella Palmas, nezakonska mati, neresna, in da se druži z raznimi vaškimi mladeniči. V vasi se je šušljalo, da je župnik spregovoril na prižnici, ker se je govorilo, da se je otrok dekleta rodil iz njunega razmerja.

Župan v Polcenigu zaprl otroški vrtec

PORDENON — Župan iz Polceniga v pordenonski pokrajini je s svojo odredbo ukazal zapreti otroški vrtec, ker so pri enem od otrok ugotovili okužbo s salmonelozo. Ukrep je bil sprejet zaradi varnostnih razlogov.

Zdravniške oblasti bodo pregledale vseh 80 otrok vrtca.

POL LETA PO PORAZU NA PARLAMENTARNIH VOLITVAH

Krščanska demokracija se pripravlja na prevzem oblasti v Zahodni Nemčiji

Na mannheimskem kongresu stranke je enotnost le navidezna, saj se Kohl in Strauss razlikujeta glede načina prevzema oblasti

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

BONN — Pol leta po vzornem porazu, ki ga je krščansko-demokratska unija (CDU) doživela na parlamentarnih volitvah s kandidatom Straussom in usmeritvijo v skrajnostno «idejno» soočenje s socialnimi demokrati, se udeleženci strankinega kongresa v Mannheimu počutijo nekako zmagoslavno. Res da je zadovoljnost pripisati objektivnim okoliščinam (poslabšanju gospodarskih razmer, razlikam v taboru vladnih koalicijskih partnerjev, pojavu protestnih gibanj med mladino), toda predsednik stranke Helmut Kohl si ni pustil vzeti zadoščenja, ko je vladi odrekel sposobnost upravljati z deželo. Po njegovem je stranka znova našla trdna tla pod nogami, prebolela rane iz osebnostnih bojev v lanskem volivnem letu in izločila iz sebe tudi grenkobo, ki je ostala po porazu.

Kongresi CDU veljajo, drugače kot socialnodemokratski, za manifestativno izražanje enotnosti in je na njih predvideno malo prostora za stvarno soočenje s problemi, zlasti s takimi ne, ki bi lahko pripeljali do različnih mnenj. Tako se zdi, da te velike politične skupine, za katero voli okoli 45 odstotkov volivcev, v bistvu sploh ne zanima, ali bodo postavljene rakete srednjega dometa v ZR Nemčiji, kakšen bo energetski program, kakšna naj bo politična vloga ZR Nemčije sredi atlantske skupnosti ali kakšna bo nadaljnja usoda zakona o participaciji. Res da si je na dnevni red postavila aktualno vprašanje stanovanjske politike, toda dobri poznavalci gradiva niso našli nobenih alternativ sedanji politiki, vsekakor ne takih, ki bi lahko zadovoljile protestnike med mladino v velikih mestih, ki se z zasedbami praznih stanovanjskih hiš borijo proti špekulantom z zemljišči. Program je napisan tako, da ne razburja duhov, delovni program ne zahteva posebnega odrekanja tistih, ki naj bi ga izvajali.

Hamburški tednik «Die Zeit» meni, da je programski del nekakšna mešanica nedeljske pridige in filozofiranja za široke množice, kar naj bi bilo posledica dejstva, da se je krščanskodemokratska unija v sedemdesetih letih morala počasi spreminjati iz «kanclerjevega društva» v «ljudsko stranko», pri tem pa v bistvu njen program ni zasledovanje ciljev in stremljanje k spremembam, ampak zadrževanje in utrjevanje «statusa quo». Ta objetivna programska omejitev ji je v preteklosti, kljub prizadevanjem v smeri strukturne spremembe, zoževala prostor na politično delovanje za koristi srednjega sloja in podjetnikov, v manjši meri kot bi želela pa je uspela pridobiti tudi druge plasti zahodnonemške družbe. Tipično za njen položaj med delavstvom je na primer, da se formalno sklicuje na gesla o družbeni pravičnosti in je, če gre za volivno bitko, celo pripravljena podpreti idejo o participaciji kot rezultatu povojnega kompromisa med delom in kapitalom, toda vedno v skrajni posledici odloči za interese podjetnikov. (Podporo ideji participacije, o kateri bodo kmalu razpravljali v parlamentu, so v vodstvu CDU, na skrajno nezadovoljstvo «delavskega krila» stranke, gladko umaknili, ko so bile volitve mimo).

Enotnost, ki jo prikazuje CDU na mannheimskem kongresu, je po mnenju mnogih bolj krhka, kot je videti na prvi pogled in bi lahko bila postavljena na preskušnjo prej, kot bi bilo stranki ljubo. Iz obeh ključnih govorov na kongresu, nastopov predsednika stranke Kohla in predsednika «sestrske» krščanskosocialne unije Straussa, je bilo namreč zaznati dve bistveno različni taktiki, ki ju je pripisati dosedanjim razlikam v gledanjih obeh politikov na vlogo v opoziciji in na razpored metod, ki bi jo lahko pripeljali na oblast. Helmut Kohl se je zavzel za linijo stvarnega soočanja z vlado, toda ji je obljubil pomoč v vprašanjih nacionalnega interesa. Dal je vedeti, da računa na zamenjavo socialnoliberalne opozicije in zagotovil svojim privržencem, da je stranka sposobna izdelati samostojna stališča z drugačnimi alternativnimi vsebinami. Narobe je Strauss pozval k ofenzivi proti vladi zdaj, ko je po njegovem osebno in vsebinsko razbita. V zelo žgočih družbenih vprašanjih — na primer protestnem valu med mladino, ko gre za nasprotovanje jedrski energiji ali stanovanjski politiki — je zavzel skrajna stališča in protestnike imenoval celo «začetek novega obdobja terorizma», proti čemur naj bi bilo treba nastopiti z vso silo, če naj bi povrnili zaupanje v pravno državo. Še malo bolj programski je bil Strauss teden prej, ko je v bavarskem «Bayern - Kurierju» ugotovil, da so se izpolnile predpostavke iz njegove znamenite «sonthofenske prerokbe» (na internem sestanku svoje stranke je leta 1974 svetoval, naj bi počakali, da bi se splošne razmere silno poslabšale in potem udarile po «rdečih»).

Poziv na končno bitko je bilo komaj pripisati naključju, ker se je časovno ujel s priporočilom Helmuta Kohla, naj stranka skrbi za svoj vsebinski prepopod na aktualnih vprašanjih prihodnosti dežele in se mirno ter zbrano soča z nedoslednostmi koalicijske vlade. Čas, tako meni Kohl, dela za krščanske demokrate in najbolje naj bi izkoristili svojo nepričakovano priložnost, če brez velikih besed počakajo na razvoj dogodkov ter nato, po potrebi, vskočijo v «odgovornost upravljanja dežele».

Analitiki sicer ne mislijo, da bi si Strauss upal računati na podporo, ko bi zahteval vsesplošno ofenzivo v naskoku na oblast (s pomočjo sistematičnega razbijanja vladne koalicije), toda ne izključujejo možnosti, da bi se v kratkem začela nova interna bitka o najboljši taktiki, sodijo na primer, da je tipično za stranko, ki je od leta 1969 v opoziciji, da je na kongresu leta 1978 sprejela program, ki naj bi bil «temeljni kamen težavnega spreminjevalnega procesa v CDU», toda hkrati so takrat oživele zamisli, da bi s pomočjo taktike konfrontacije in s Straussom laže in udobneje znova prišli na oblast.

Še vedno je po ocenah poznavalcev mnogo takih, ki menijo, da stranka najlaže strne vrste, če ima pred seboj sovražnika (tega je mogoče narediti, če ga ni), kot da se muči z alternativnimi programi in navsezadnje vzpodbudi še vsebinske razlike v vrstah posameznih delov članstva. Za sedaj se zdi, da je mirna pragmatična linija Helmuta Kohla pobrala lolovorike, toda «prerokba» iz Sonthofna «mami naprej» in Strauss sam je daleč od tega, da bi bil tudi po takem katastrofalnem porazu, kot ga je doživel lani, pripravljen vreči puško v koruzo.

MOJCA DRČAR-MURKO

PRELOMNICA V VESOLJSKIH POLETIH

Od uspeha letošnjega poskusnega poleta «vesoljskega trajekta» «Columbia» bo odvisno, če se bodo uresničile nade ameriških izvedencev o prelomnici v vesoljskih poletih. Poveljnik in pilot «Columbie», John Yong in Robert Crippen, sta bila med ponedeljkovo tiskovno konferenco prepričana, da bo vse šlo kot po olju (Telefoto AP)

NA 6. ZASEDANJU MEDNARODNEGA SVETA ZA DŽAMIJE

V Meki pozitivno ocenili razvoj islamske skupnosti v Jugoslaviji

Pohvalna ocena v raznih muslimanskih časopisih o razmerah, v katerih živijo muslimani v samoupravni in neuvrščeni Jugoslaviji

SARAJEVO — Predstavnik islamske skupnosti v SFRJ dr. Ahmed Smajlović, predsednik starešinstva te skupnosti za BiH, Hrvatsko in Slovenijo, je na 6. rednem zasedanju vrhovnega mednarodnega sveta za džamije, ki je bil te dni v Meki, podrobno seznanil to visoko islamsko telo o organiziranem in dejavnem delu, ki ga ta skupnost v skladu z ustavo in z zakonom o verskih skupnostih uspešno razvija v socialistični samoupravni in neuvrščeni Jugoslaviji.

Islamski informativni časnik «Preporod» je v zadnjih številkah obširno seznanil svoje bralce o aktivni udeležbi predstavnika islamske skupnosti v SFRJ na omenjenem srečanju, kot tudi na mednarodnem seminarju o islamu, ki je bil pod pokroviteljstvom UNESCO v začetku preteklega decembra v Parizu, kjer so dejali, da Jugoslavija, ko gre za vprašanja verskih svobočin, pomeni svojevrstno posebnost našega časa. S svojimi različnimi multiinteresi je Jugoslavija vzor bratstva enotnosti, sodelovanja, humanosti, tolerantnosti in medčloveškega razumevanja solidarnosti. S tem v zvezi so navedeni tudi odlomki iz znane Kardeljeve študije o vlogi cerkve v Jugoslaviji.

Generalni sekretariat svetovne islamske lige Rabite je v noti o položaju vernikov v posameznih državah sveta, ki jo je naslovil na skorajšnjo tretjo konferenco islamskih držav v Taifu poudaril, da muslimani v Jugoslaviji uživajo vse pravice pri uresničevanju svojih verskih dejavnosti.

O tem so te dni obširno pisali tudi pomembni teologi iz islamskega sveta, ki so sodelovali na seminarju, ki je bil na teološki islamski fakulteti v Sarajevu septembra lani. Tako je v časniku «Selbilad» prof. Ahmed Muhamed Dezmal napisal, da je današnja Jugoslavija lahko primer, kaj pomeni graditi lastno državo na načelih vzajemnega spoštovanja, miru, bratstva med ljudmi, solidarnosti med narodi, zagotovljenih svobočin, enakopravnosti vseh državljanov in spoštovanja njihovih prepričanj.

Udeležba duhovnikov drugih veroizpovedi na svečanosti odpiranja novih džamij, ki se je je udeležil prof. Dezmal, je na njega zapustil močan vtis o enotnosti, solidarnosti in skupnosti narodov in narodnosti v BiH. Po vrnitvi z odprtja nove džamije v Visokem pri Sarajevu je ta ugledni islamski teolog napisal: «Zdi se mi, da je to del raja na tem svetu». Prav takšne vtise o verskih svobočinah v SFRJ je v saudsko - arabskem časniku «Ahbar Alemil Islami» zapisal znani teolog Ali Muhtar.

Verniki islamske skupnosti zagotovo nikoli v preteklosti niso bili tako dobro gmotno preskrbljeni kot so danes. Džamije in druge ustanove še nikoli niso bile bolj oskrbljene in opremljene.

O delu islamske skupnosti v SFRJ in njenem konstruktivnem deležu k izgradnji lepšega in srečnejšega življenja vseh narodov in narodnosti je bil govor tudi na srečanju v Meki, kjer je v poročilu generalnega sekretariata svetovne islamske lige podrobno navedeno, kaj vse se dela v Jugoslavija za zaščito starih in izgradnjo novih džamij za izobraževanje vernikov, za njihov tisk in verske svobočine sploh v skladu z jugoslovanskim ustavnim sistemom in zakonodajo o pravnem položaju verskih skupnosti. (dd)

Rast cen ogroža konkurenčnost jugoslovanskega gospodarstva

Dogovor o zajezitvi naraščanja cen v SFRJ

Do konca marca bodo podpisali dogovor o politiki cen živil

BEOGRAD — Predstavniki zveznega in izvršnih svetov republik in pokrajin in samoupravnih interesnih skupnosti za cene so podpisali dogovor o uresničevanju politike cen v letu 1981. Letošnja rast cen bi morala biti počasnejša od lanske, poudarja dogovor, saj je izjemno povečanje cen v začetku leta porušilo razmerja v primarni delitvi, povečalo življenjske stroške, vplivalo na manjšo konkurenčno sposobnost gospodarstva in manjšo, izvozno usmerjenost. Zato je treba sprejeti ukrepe, s katerimi bi ustavili gibanja tistih cen, ki odstopajo od letošnje resolucije.

Dogovor predvideva, da bo rast cen proizvajalcev manjša za četrtino, cen na drobno in življenjskih stroškov za petino, storitev pa za desetino v primerjavi z lanskim letom. Storiti je treba vse za uresničevanje zakona o temeljih sistema in družbenem nadzoru cen in za večjo proizvodnjo, poudarja dogovor, ki zaradi motenj na enotnem jugoslovanskem trgu predvideva neposredni nadzor nad cenami električne energije, nafte in njenih derivatov, plina, premoga, radiotelevizijske in časopisne naročnine, PTT in prometnih storitev in osnovnih živil.

Do konca marca je predvidena sklenitev dogovora o politiki cen živil, ob drugih ukrepih pa bodo zanje zagotovljene kompenzacije. Med ta živila sodijo olje, sladkor, moka, meso in mleko. Cene mleka in olja se do nove letine, torej do septembra, ne bodo povečale, kompenzacije za moko oziroma kruh bi uvedli v višini odobrenega povečanja cen, do konca marca pa bo sklenjen tudi dogovor o kompenzacijah za meso. Po vsej verjetnosti, bodo veljale za junetino, svinino in nekatere vrste perutnine.

Komunalne storitve ne smejo ogrožati standarda in bistveno povečevati življenjskih stroškov, zato se bodo te cene povečevale počasneje kot lani. Pobodno velja tudi za stanarine, saj bo treba pri njihovem usklajevanju z gradbenimi cenami stanovanj upoštevati njihov vpliv na življenjske stroške.

PRAZNOVANJE 8. MARCA V BENEČIJI

Beneške ženske danes vedo, kako morajo postavljati svoje zahteve

Letošnja prireditev je bila v telovadnici na Ljesah

LJESA — «San zaparla dne vrata, pa druga odprem,» tako so beneške ženske poimenovale letošnjo prireditev ob 8. marcu, ki je bila v nedeljo v telovadnici na Ljesah. Naslov so si sposodile po znani pesmi sester Petričič, katerim je bil med drugim posvečen prireditveni večer. Zato sta Angela in Valentina Petričič tudi nastopili v uvodnem delu prireditve in zapeli nekaj lastnih pesmi, za katere sta napisali tako glasbo kot besedilo, in še nekaj znanih italijanskih ženskih uporniških pesmi.

Med njunim izvajanjem je Clara Chiabai recitirala vrsto pesmi Dacie Maraini na žensko tematiko. Clara je tudi obrazložila zakaj Zveza beneških žen prireja takšne 8 marce, takšne namreč, na katerih ženske nastopajo kot govornice in kot izvajalke v kulturnem programu. Dokazati namreč hočejo, je izrecno poudarila Clara, da so se ženske otresle strahu in sramežljivosti in da danes že vedo, kako morajo postavljati svoje zahteve.

V imenu prirediteljic pa je govorila Bruna Dorbolò, ki je še zlasti poudarila, da se morajo beneške ženske še vedno odločno boriti za priznanje svojih pravic, tako narodnostnih kot tudi specifično ženskih. V Benečiji namreč slovenska narodnostna skupnost ne uživa nikakršnih pravic, kar seveda močno bremeni tudi ženske, ki morajo iskati odgovore na svojo dvakratno specifiko, kot pripadnice manjšine in kot ženske v tej manjšini. V kratkem govoru pa je Maria Grazia orisala delovanje italijanskih žensk čedajskega področja, delovanje, ki se je zadnje čase osredotočilo na odprtje posebne zadružne knjigarne.

Osrednji del kulturnega programa je predstavljala igra Brune Dorbolò o sodobnih razmerah žensk v Benečiji. Tudi ona je svoje delo naslovila «San zaparla dne vrata, pa druga odprem», skušala pa je prikazati, kako si Benečanke prizadevajo, da bi si ustvarile drugačno življenje kot njihove matere. Igra pravzaprav prikazuje spore med snaho in taščo, predstavnica mlajše generacije se namreč bori zato, da bi bila lahko zaposlena in da bi se smela tudi drugače družbeno udejstvovati, medtem ko jo tašča venomer sili v to, da bi bila vzorna žena in gospodinja, kar je bila seveda vseskozi tudi sama. Prizor se odvija prav na 8. marec: tako mož kakor tašča sta na datum pozabila, snaha pa se odpravlja na osmomarčevsko prireditev. Iz tega nastane nekakšen prepir, nerazumevanje, vsaj s strani tašče, pa je še večje, ko vsi trije gledajo posebno televizijsko oddajo, ki govori prav o beneških ženskah. Na mesto običajne prireditve so si namreč Benečanke omislile televizijsko reportažno oddajo o njihovi preteklosti in sedanjosti. Pri oddaji sodelujejo razne beneške ženske, ki prebirajo odlomke iz njihovih dnevnikov, njihovo izvajanje pa nato komentira veliki strokovnjak, ki je sociolog, psiholog in psihiater v eni osebi. Kar je v resnici izredno težko življenje, v katerem so Benečanke užile le malo svetlih in veselih trenutkov, se veleumu strokovnjaka kaže kot izredna posebnost prehoda od kmečke kulture do današnje bolj civilizirane družbe. Intervjuvane beneške ženske so, na veliko zgražanje tašče, govorile o svojem vsakodnevu, o tem kako so vstajale ob zori, začele delati v hlevu ali na polju, nato se posvetile otrokom, nakar so pospravile po hiši, naredile še veliko koristnega kakor na primer pripravljanje oblačil za celo družino, pa je bila že noč in so trudno legle spat, ne da bi za svoj trud prejele nežno besedo ali ljubezniv možev pogled.. Tako so se ponavljali dnevi, minevala so leta, iztekel se je čas ljubezni, ne da bi je one sploh kdaj prejele.

Igro «San zaparla dne vrata, pa druge odprem» je režiral Aldo Clodig, izvajali so jo člani beneškega gledališča s sodelovanjem kolektiva čedajskih žensk. Kakor že ostali dve, ki jih je Bruna Dorbolò napisala za 8. marec, je tudi letošnja doživela precejšen uspeh, saj na preprost način in v narečni govorici prikazuje današnjo stvarnost beneške ženske, ki se je lahko v marsikaterem prizoru videla kakor v zrcalu. Sam zaključek igre pa je bil optimističen, vsi trije gredo namreč na prireditev, kar lahko jemljeno kot spodbudo in poziv za reševanje medsebojnih družinskih odnosov in na splošno ženskih vprašanj. (bp)

Z OBČNEGA ZBORA ZVEZE SLOVENSKIH ŽENA

Dvojno stremljenje koroških žensk: lastna in narodnostna enakopravnost

Vsestranski pomen vzgoje otrok v materinščini - Družabni in kulturni večer ob mednarodnem dnevu žena v Železni Kapli

CELOVEC — Praznovanju mednarodnega dneva žena so se v soboto in nedeljo pridružile tudi slovenske žene na koroškem. Zveza slovenskih žena je praznovanje povezala s svojim občnim zborom. V Železni Kapli pa je krajevni odbor zveze priredil tradicionalno prireditev s kulturnim programom.

Na občnem zboru Zveze slovenskih žena v Celovcu, ki se ga je udeležilo okoli 120 žensk, poleg njih kot častni gostje jugoslovanski generalni konzul Milan Samec, Tajnik Zveze slovenskih organizacij Feliks Wieser, predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte - Luc in predstavnice ženskih organizacij iz Slovenije in Koroške.

Predsednica zveze Milena Groeblacher je opozorila na številna zapostavljanja žena v današnji družbi. Temu se na Koroškem pridružuje še narodnostno zapostavljanje, tako da so slovenske žene v še težjem položaju, vendar so se tako v zgodovini kot v sedanjosti slovenske žene vedno vključevale v prizadevanja za narodnostno enakopravnost. Predsednica se je spomnila letošnje 40-letnice vstaje slovenskega naroda proti nacifašizmu, poudarila pa tudi pomen angažiranja za vzgojo otrok v materinščini, ki prihaja do izraza tudi v skrbi za vzgojnovarstvene ustanove, kot so otroški vrtci in dijaški domovi. V tej zvezi je tudi sporočila, da je novi dijaški dom slovenskega šolskega društva tik pred začetkom gradnje.

Občni zbor je pozdravil tudi tajnik Zveze slovenskih organizacij Feliks Wieser, ki je dejal, da so slovenske koroške žene že v najtežjem času za slovenski narod izpričale svojo politično zrelost, ko so se vključile v borbo proti nacifašizmu. V zvezi s splošnim političnim položajem je poudaril, da zakon o narodnih skupinah izključuje ogromen del Slovencev, pospešuje tako imenovano teorijo o otočni naselitvi koroških Slovencev, in je kot izpolnitev člen 7 nesprejemljiv. Zavrnil je pritiske glede vstopa v manjšinske sosvete n dejal, da bo prihodnje desetletje uspešno le, če se bodo Slovenci znali povezovati z demokratičnimi silami, se vključevati v razvijanje dobrososedskih odnosov in vsestransko mobilizirali in aktivirali na vseh področjih družbenopolitičnega življenja.

Občni zbor, za katerega je bila velika udeležba mladine, je potrdil staro predsedstvo Zveze slovenskih žena.

V Železni Kapli pa so se v nedeljo v hotelu Obir zbrale kapelske žene, da bi s kulturnim programom in veselo družabnostjo obhajale dan žena. Kulturni program so oblikovali domači zbori, folklorna skupina in solistai. Predstavniki prosvetnega društva, občine in ženskih organizacij, pa so prinesli pozdrave in čestitke svojih organizacij. Kapelske žene so prireditev izkoristile za razstavo ročnih del, ki so jih izdelale v skupnem delu v zadnjih dveh mesecih. (Sindok)

LIZBONA — Več kot 1600 ton smeti leži na ulicah portugalskega mesta zaradi dvodnevne stavke delavcev javne čistoče.

Stavka, pri kateri sodeluje 3000 delavcev, se je začela, ker je občina sklenila prepustiti službo javne čistoče neki zasebni družbi in uvesti davek na usluge družbe.